

PONÈNCIA POLÍTICA I ESTRATÈGICA

Text consolidat

Junts per Catalunya

Congrés juliol-octubre 2020

Aquest document té present el respecte per la diferència de gènere i l'ús no sexista del llenguatge. El fet que no hi hagi la duplicitat (el/la) o altres formes lèxiques que diferencien el masculí/femení respon a la voluntat de fer referència a totes les persones, tenint en compte sempre el conjunt d'homes i dones.

JUNTS PER CATALUNYA

Catalunya és una nació i, com a tal, té el dret irrenunciable a la seva autodeterminació. Anhelem la independència per poder gestionar millor els recursos propis, desenvolupar lliurement la llengua i la cultura catalanes i per construir un estat que es regeixi pels principis i valors republicans de compromís social, llibertat i solidaritat entre tots els pobles del món. En el moment actual Catalunya es troba enmig d'un procés d'independència que ha posat al descobert que la monarquia parlamentària aprovada per la Constitució espanyola de 1978 és continuadora de les pràctiques emprades pel franquisme quan es tracta de la defensa de la unitat d'Espanya, ja que negant que Catalunya sigui una nació ha desfermat una reacció política, policial i judicial amb vulneració dels drets humans i polítics de la ciutadania de Catalunya. L'estat espanyol intentà frenar aquest procés violentament i il·legal el 2017, i encetà així una crisi política mai vista des de la Transició. La repressió política i judicial desfermada no té precedents a la Unió Europea des de la seva fundació. Això no obstant, fins al moment la resposta de les institucions europees, amb l'excepció dels Tribunals de Justícia, ha estat decebedora.

A partir de la tardor de 2017 Catalunya ha descobert l'autoritarisme de la reacció política i judicial de l'Estat quan s'ha qüestionat la unitat d'Espanya. Malauradament, la seva actitud davant l'exigència catalana d'exercir el dret d'autodeterminació queda molt lluny dels estàndards democràtics europeus que exemplifica el referèndum sobre la independència d'Escòcia de 2014.

Els fets mostren que només tindrem possibilitat d'exercir de manera efectiva l'autodeterminació si accelerem aquest procés i assumim que el nostre futur només pot dependre de la ciutadania catalana i acabem per nosaltres mateixos el Procés tot creant les condicions socials, econòmiques i polítiques per aplicar amb garanties d'èxit la declaració d'independència. En un escenari en què la democràcia i el benestar de la ciutadania estan tan greument afectats per la repressió i l'espoli és la nostra obligació

accelerar aquest procés i assumir com a inevitable (i no defugir) l'existència de la confrontació amb la qual l'Estat respon a la demanda d'exercici del dret a l'autodeterminació.

La persistent i gravíssima repressió de l'Estat contra l'independentisme vulnera la pròpia legislació espanyola, europea i internacional. Defensem que Catalunya ha de continuar endavant amb el seu procés d'alliberament nacional, tot assumint una confrontació intel·ligent, democràtica i pacífica amb l'Estat.

Una confrontació política certament desigual i on no és aliè com Espanya ha construït el seu projecte nacional. Una construcció feta a cops d'imposició, incloent-hi la conquesta per les armes, i una negociació constant al reconeixement de Catalunya com a nació. Una història farcida de situacions antidemocràtiques i d'ús de la violència per part de l'Estat espanyol amb una determinació ben actual per actuar, si cal, al marge del respecte als drets humans i polítics.

Des de Junts per Catalunya assumim la confrontació des del compromís i la pràctica de la no-violència activa com l'actitud més efectiva i èticament acceptable per doblgar la resistència dels poders espanyols a respectar els drets i les llibertats polítiques i en particular el dret a l'autodeterminació, i també com l'estratègia més potent per evidenciar l'abús de la força i la coacció que l'Estat imposa al marge dels Tractats de Drets i Llibertats.

Eludir la confrontació democràtica no aporta cap via de solució al conflicte polític entre Catalunya i Espanya i en el millor dels casos només farà que traspasar a generacions futures la gestió d'aquest conflicte o bé comportarà la renúncia definitiva. Des de Junts assumim l'acceleració activa del procés d'independència que la tardor de 2017 va viure un moment intens i no renunciem, excepció feta de la violència, a cap decisió que ens permeti avançar en la resolució del conflicte a favor de la independència.

Qualsevol camí que respongui als principis de la no-violència i la desobediència civil i a un mandat democràtic expressat majoritàriament a les urnes, com és el cas de l'1 d'octubre, és legítim per exercir el dret a la llibertat que tots els pobles tenen d'acord amb l'article primer del Pacte Internacional dels Drets Civils i Polítics de Nacions Unides. En aquest sentit la unilateralitat esdevé un instrument irrenunciable davant la negativa sistemàtica d'Espanya a atendre la voluntat majoritària de la ciutadania de Catalunya d'establir vies de diàleg i negociació.

Junts per Catalunya treballarà perquè la via de la negociació s'acabi imposant. Com a demòcrates estem convençuts que per superar un conflicte polític com el nostre el millor camí és el de la negociació i l'acord entre parts. Una negociació que s'ha de donar en condicions de reconeixement i respecte mutu i que ha de respondre a uns canons internacionalment contrastats per múltiples organitzacions en desenes i desenes de conflictes, com és per exemple la presència d'un mediador. Per a Junts per Catalunya la negociació ha de tenir per objecte abordar la concreció de l'exercici del dret a l'autodeterminació i la superació de la repressió mitjançant l'aprovació d'una llei d'amnistia.

La negociació, però, no es produirà com a resultat d'una concessió graciosa de sa majestat ni de cap govern de l'Estat. Precedents com (1) la reacció de l'Estat al referèndum de l'1 d'octubre, (2) la negativa del govern Rajoy a dialogar i acceptar una mediació dies i setmanes posteriors al referèndum i abans de la declaració d'independència, (3) la renúncia del govern Sánchez als Acords de Pedralbes, que ell mateix havia establert amb el govern de la Generalitat (20 desembre 2018) i (4) la manca de voluntat del mateix Sánchez d'aterrar amb mètode, agenda i discreció a la Taula de Diàleg són prou contundents per afirmar que el diàleg i la negociació només serà considerada una opció si els poders espanyols constaten que en termes d'estabilitat política i econòmica i de la seva imatge reputacional, el cost de no negociar és més alt que el de negociar. En cas d'absència de negociació, caldrà seguir el camí legitimat per les urnes.

Aquesta crisi que s'emmarca en el Procés inacabat d'independència ha coincidit en un context d'altres crisis de gran impacte sobre la vida i el benestar de les persones, tant a escala nacional com mundial. L'escenari actual ens deixa una superposició de crisis (política, sanitària, econòmica, social i mediambiental) sense precedents i amb solucions incertes a curt i mig termini.

Hem de saber trobar en aquesta superposició de crisis aquells aspectes que ens ofereixen noves oportunitats per reforçar les opcions de culminar el procés d'independència. La debilitat de l'Estat per la profunda crisi sistèmica que pateix (governamental, institucional i de credibilitat econòmica i política) ha d'estar molt present en el disseny de la nostra estratègia i en la gestió de la confrontació a la qual ens aboca l'Estat espanyol.

Som conscients que la COVID-19 ha canviat el món en molts aspectes i ha representat un punt d'inflexió arreu. La pandèmia ha fet més evidents els nostres dèficits com a societat i fa palesa la necessitat d'enfortir els sistemes públics de Salut i evitar el seu infrafinançament, derivat de la contrareforma fiscal i de les polítiques d'austeritat. L'emergència sanitària també ha fet més evident el mal causat per les polítiques d'ofegament econòmic sistemàtic del govern espanyol vers Catalunya i els efectes demolidors de la manca d'autogovern real. La pandèmia ha demostrat que som més vulnerables del que pensàvem i combatre aquest perill és avui un objectiu immediat, que requereix també potenciar la recerca científica i fomentar la responsabilitat col·lectiva.

La lluita contra l'emergència climàtica, la pandèmia de la COVID-19, la reconstrucció econòmica i social i la protecció del patrimoni natural, cultural i lingüístic del país ens comprometen profundament en el que serà la nostra acció col·lectiva com a partit.

Junts per Catalunya neix amb el propòsit de fer efectiva la constitució de Catalunya com a Estat independent en forma de República i, alhora, de contribuir a transformar aquest país des de la societat, i molt particularment des del Govern de la Generalitat i els ajuntaments en benefici de la seva ciutadania: el seu progrés, el seu benestar i la seva felicitat. Per això el compromís de Junts per Catalunya amb la represa econòmica, amb els drets polítics i les llibertats, amb la igualtat d'oportunitats, amb la reducció de les desigualtats socials, amb la desaparició de qualsevol tipus de discriminació, amb la defensa de la llengua i la cultura catalanes, amb l'agenda contra l'emergència climàtica,

junts

La protecció de la biodiversitat i òbviament amb el territori és indestruïble a l'objectiu de l'assoliment de la independència. Volem la independència per viure totes i tots dignament i millor i només veurem millor si, i mentrestant, desenvolupem una acció de govern eficaç en relació als dos compromisos: assolir la independència i assolir una societat més pròspera, justa, equilibrada i respectuosa amb els drets.

Aquests objectius, però, difícilment els assolirem sense la unitat estratègica i d'acció de l'independentisme. Per això ens comprometem a treballar per aconseguir aquesta unitat a partir de la confluència de tots aquells que avui ja la volen. Caldrà impulsar un moviment republicà molt ampli sota la direcció del Consell per la República que garanteixi aquesta unitat.

Junts per Catalunya és un partit que neix amb vocació de servei a la ciutadania i al país. Per això aspirem a ser partit de govern ja que és des del govern on millor i més eficaçment els partits podem servir l'interès col·lectiu en democràcia. No podem renunciar a governar l'autonomia, però ho farem avançant en la construcció de la República i del model de societat que anhelem buscant en tot moment la participació ciutadana.

Naixem sense data de caducitat. L'assoliment de la independència ens compromet, però un cop assolida no només no ens condicionarà la nostra continuïtat com partit sinó que ens esperonarà a poder servir millor l'interès col·lectiu des de l'exercici ple de la sobirania.

Som el resultat de la confluència de persones de procedències polítiques diverses, sempre dins dels valors i principis democràtics. I volem eixamplar aquesta confluència per donar cabuda a un ventall molt més ampli de persones, especialment les que no han estat mai afiliades en un partit, el jovent que tot just ha formulat el seu compromís amb la llibertat i el futur del país i les persones novingudes amb voluntat d'arrelar a Catalunya.

A diferència de la majoria d'altres partits no tenim lligams emocionals ni afectius amb els pilars que encara avui sostenen el sistema caduc de la monarquia parlamentària espanyola.

És aquesta visió recollida en la Constitució de 1978 i en les lleis posteriors que regulen el sistema institucional i de partits on s'amara, creix i consolida la corrupció, l'opacitat, la ineficiència i la "partidització" d'organismes i institucions públiques (des d'instàncies judicials com el CGPJ, la ràdio i televisió públiques espanyoles o el propi Tribunal Constitucional, per citar-ne només tres exemples).

I defugim també els nous populismes que han aparegut arran de la crisi política, econòmica i social i s'instal·len en molts països amenaçant el futur en democràcia i posant en risc la cohesió social des de l'exaltació a l'odi, a la negació de la diversitat o el recurs permanent a la por i a la culpabilització de tots els problemes a tot allò que és i s'expressa diferent (siguin persones, cultures, religions o col·lectius socials).

junts.cat

junts

Junts per Catalunya treballarà per aconseguir que la Solidaritat i la Cooperació Internacional així com la defensa dels Drets Humans siguin un instrument fonamental per a la participació activa de la ciutadania. S'enriquirà en el coneixement de tots els agents, institucionals o no, envers les relacions Nord-Sud i es treballarà sobre els objectius que ha d'assolir la Solidaritat, la Cooperació Internacional i la lluita pels Drets Humans.

Junts per Catalunya és el partit que representa la centralitat del país i que es reivindica en la tradició del catalanisme polític avui concretada en una aposta clara per la independència nacional. Reivindiquem allò de positiu de les tradicions ideològiques que van fer possible a través de la defensa de la llibertat i la igualtat un terreny de joc social, polític i econòmic que va permetre una prosperitat inclusiva en moltes societats europees.

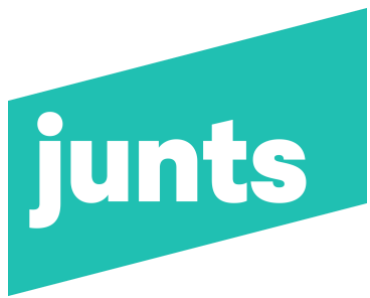
Junts per Catalunya assumeix la defensa de la iniciativa individual com a motor de prosperitat en un marc d'economia de mercat pròpia d'una societat oberta, a la vegada que ens mostrem compromesos com qui més en l'acció dels poders públics per reforçar i fer més eficaços els quatre pilars de l'estat del benestar (salut, educació, pensions i serveis a les persones) per garantir la reducció radical de les desigualtats socials i l'erradicació de la pobresa.

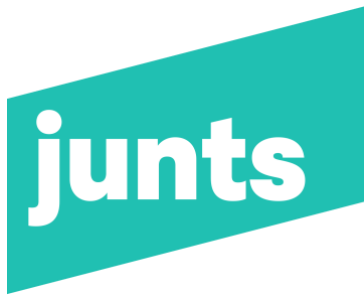
A més, Junts per Catalunya fa seva la defensa de quatre corrents socials transversals per ajudar a convertir-los en la pedra angular del progrés del nostre país. En primer lloc, el Feminisme, perquè la prioritat de la política són les persones, perquè aquestes constitueixen l'essència del país i no hi pot haver progrés social ni nacional sense igualtat de gènere ni equitat. En segon lloc, l'Ecologisme, perquè l'aposta per la transició energètica i una economia verda cap a les energies renovables ja no és una opció sinó una necessitat per garantir una vida digna. En tercer lloc, la radicalitat democràtica i la transparència com a elements vertebradors d'una nova manera d'entendre l'exercici del poder polític i com a garantia de governança en ple segle XXI. I finalment, l'Europeisme, perquè creiem en una República Catalana en el marc de la Unió Europea, que recuperi els seus valors fundacionals, que realitzi una clara defensa dels drets humans i fonamentals i avanci cap a una major integració i democratització. El futur d'Europa no és l'Europa dels Estats sinó l'Europa de la ciutadania. I apostem perquè Catalunya esdevingui referent i país líder a la regió euromediterrània.

Junts per Catalunya treballarà per crear un entorn social on les desigualtats no siguin el factor causant de diferències entre les persones a la nostra societat. Farem de l'acció política un instrument sostingut per posar les persones al centre de l'acció pública i garantir la cobertura de les seves necessitats i condicions per una vida digna. A la vegada que treballarem perquè la meritocràcia en un context d'igualtat real d'oportunitats a partir d'una educació de qualitat i no segregadora a l'abast de tothom sigui el principal motor de progrés i ascensor social del país.

Ens reafirmem en els valors republicans de llibertat i compromís social, de solidaritat entre persones i pobles per lluitar contra les desigualtats i les discriminacions col·lectives, socials i territorials, alhora que ens comprometem a conformar una societat més justa que defensi i respecti els Drets Humans.

[junts.cat](https://www.junts.cat)

BLOC 1. PRIMER, LES PERSONES PER UN PAÍS MILLOR.

Els governs i les institucions, com a representants de la societat civil, són les principals eines per transformar la societat i assegurar el millor benestar i qualitat de vida de tota la ciutadania. En el nostre objectiu cap a la república catalana no renunciarem a ser-hi en cap d'elles. Treballar cada dia per un país millor i servir la ciutadania és el nostre compromís. La millor gestió de l'avui és imprescindible per assolir l'objectiu. I nosaltres ho farem sent fidels als nostres principis i conviccions, i treballant junts en tres grans objectius de futur: la reducció de les desigualtats, el desenvolupament sostenible i la governança horitzontal. Cal fer de l'acció política un instrument sostingut per posar les persones al centre de l'acció i governança pública, fent-los partícips dels processos de decisió.

2.1. PRINCIPIS I CONVICCIONS

Primer. A favor dels **drets humans** universals inherents a cada persona i l'exercici efectiu dels drets civils. En contra de tota mena de discriminacions que atemptin contra la dignitat i llibertat individual o col·lectiva.

Segon. A favor d'una **societat activa i emprenedora** en tots els àmbits, amb capacitat i voluntat per donar resposta als reptes col·lectius en cooperació amb les administracions. En contra de la resignació, la subordinació o la contemplació.

Tercer. A favor de les **classes mitjanes**, així com treballadors autònoms, emprenedors i assalariats, com a espai de progrés individual i col·lectiu i per la igualtat d'oportunitats. En contra de les causes de desigualtat econòmica, la restricció d'oportunitats i la precarietat laboral.

Quart. A favor de la **qualitat i l'equitat en l'educació, les prestacions socials i sanitàries**, amb la implicació de la iniciativa pública, del tercer sector i de la col·laboració publicoprivada, sempre sota el control i vigilància de l'administració pública. Aquestes implicacions han de garantir una contractació i prestació amb les següents característiques: qualitat, equitat, igualtat de gènere, sostenibilitat, implicació amb el territori i llengua. En contra d'una societat despreocupada dels grups amb dificultats socioeconòmiques que no tingui com a prioritat garantir la igualtat d'oportunitats dels seus membres. Cal destacar el compromís en impulsar i consolidar la col·laboració publicoprivada des de l'administració i el govern, com un mecanisme que s'ha demostrat en tants camps i experiències concretes, clarament eficaç en la construcció d'una societat moderna, equilibrada, de progrés i justa.

Cinquè. A favor d'un **país cohesionat i sostenible** i un compromís real de futur, amb unes ciutats humanitzades i una ruralitat viable, amb un **nou contracte social amb la natura**, i respectant el planeta i la seva biodiversitat. En contra de les herències nocives per a les futures generacions i per la natura.

Sisè. A favor de la transformació social a través del **canvi tecnològic al servei de les persones**. En contra de la desregulació i de la conversió dels individus en mers objectes econòmics o elements estadístics.

Setè. A favor d'una **economia de mercat regulat amb empreses socialment responsables**, respectuoses amb clients i treballadors i involucrades amb el territori, complementada amb un **estat emprenedor**, que promou les infraestructures de competitivitat. Apostant per una legislació social que reconegui els drets dels treballadors a un tracte digne i adaptada a les noves realitat del mercat de treball. En contra d'una economia centrada en els beneficis a curt termini i tolerant amb les males praxis empresarials.

Vuitè. A favor d'una **societat culta, educada, cívica i promotora dels valors de la pau**, amb obertura als nous corrents de pensament i de creació. En contra de l'apropiació de la cultura per grups sectaris i a la supeditació de l'activitat cultural al seu rendiment econòmic.

Novè. A favor d'un **sistema impositiu just**, atent als canvis econòmics, i d'unes **polítiques redistributives** eficients, efectives, transparents, simples, imparcials i progressives . En contra de la insolidaritat i la irresponsabilitat fiscals i de l'acumulació de patrimonis ociosos.

Desè. A favor d'una **Europa dels drets, de les persones i dels pobles**. En contra d'una Europa dels tecnòcrates i les elits.

Onzè. A favor d'una profunda **regeneració democràtica**, l'aprofundiment dels valors republicans, del principi de subsidiarietat, d'unes polítiques públiques avaluable i del retiment de comptes. En contra del populisme, del discurs vacu i la mediocritat política.

Dotzè. A favor de la lluita **contra les desigualtats** fruit de l'activitat econòmica, de l'organització social i dels prejudicis culturals. En contra de tota injustícia social.

2.2. ÀMBIT SOCIAL I DRETS DE CIUTADANIA

República vol dir un país per a tothom en igualtat de drets i deures i bon govern al servei de la ciutadania. La República Catalana és, en aquest moment històric, al nostre país, l'única formulació política capaç d'aplegar una majoria social i política que identifiqui plenament catalanitat, prosperitat, llibertat, igualtat, fraternitat/sororitat, laïcitat, i la millora de les condicions de vida i de treball de tots els habitants del nostre territori, i la garantia i efectivitat dels DDHH individuals i col·lectius.

És de justícia que la societat proporcioni una igualtat d'oportunitats, en funció de les seves necessitats, a tota persona i que reconegui a cadascú els seus mèrits. Aquesta definició, però, porta implícites moltes coses.

Les necessitats de la ciutadania han de ser assumides pel conjunt de la societat. L'individu no està abandonat a la seva sort particular. D'això va la justícia social. La societat té deures envers les persones. I aquests tenen drets i deures. Només hi ha drets

reals de les persones quan hi ha algú que té el deure de donar-li cura i satisfer-los. La societat organitzada en institucions és aquest algú que té el deure. La política ha de servir per establir el lligam entre el dret i el deure. El republicanisme es basa a afermar la legitimitat i la pràctica d'aquest lligam entre drets i deures dels ciutadans i deures institucionals. Lligam idèntic per a tothom. Volem una societat d'individus apoderats i amb oportunitats per desenvolupar el seu projecte de vida, amb igualtat i respectant la diversitat.

D'altra banda, la definició de justícia implica definir les necessitats. Això és fonamental per a una bona gestió dels recursos que han de servir per satisfer-les.

El republicanisme defensa que totes aquestes necessitats han de ser establertes com a drets de la ciutadania i com a deures del conjunt social organitzat institucionalment. Com a republicans ens fem nostre aquest compromís.

Així mateix, la justícia social, a més d'atendre les necessitats, també requereix reconèixer els mèrits de cadascú en la contribució del progrés social. És de justícia reconèixer el valor afegit que cadascú aporta a la societat i és motor de progrés. La igualtat no té com a contrari la diferència sinó la desigualtat. De la mateixa manera que el contrari de la diferència no és la igualtat sinó l'homogeneïtat. La igualtat i la diversitat són objectius republicans.

En el darrer lloc d'aquestes consideracions sobre la justícia social i els compromisos que prenem entorn d'ella, cal dir que la justícia social és la millor font d'un dels objectius del republicanisme: la cohesió social. La cohesió social té dos fonaments, la memòria d'experiències compartides i el treball col·laboratiu per projectes. Una societat plural, diversa i inclusiva no pot oblidar la memòria però s'ha de centrar en el projecte. La construcció d'una República justa, pròspera, solidària i lliure és el projecte que proposem. Cal un nou acord. Cal compartir el projecte de la creació d'un nou Estat europeu: la República catalana. Es tracta de bastir un acord basat en valors compartits entre els poders públics, els individus i la societat civil organitzada per establir les prioritats socials i la seva execució. A més, el desenvolupament tecnològic permet que aquest projecte es pugui desenvolupar de forma cocreativa entre tota la ciutadania i les institucions. Volem cocrear una societat pròspera, justa, cohesionada i inclusiva.

Al costat de la justícia social com a objectiu que ens ha d'identificar, en les paraules i en els fets, als republicans catalans hi ha la defensa dels drets de ciutadania. Són d'especial compromís polític la cura dels drets de ciutadania d'aquells que les circumstàncies o les estructures socials, que s'han de superar i canviar, els fan més vulnerables en l'exercici dels seus drets: diversitat funcional, diversitat de capacitats, gènere, edat, immigració, sensellarisme i, extracció social, entre d'altres.

a. Educació

L'educació és un factor indispensable per tal que la humanitat pugui aconseguir els ideals de pau, llibertat i justícia social. Així mateix, ha de jugar un paper fonamental en el desenvolupament continuat de les persones i de les societats contribuint a un

creixement humà més autèntic i harmoniós. L'educació ha de ser acollidora, igualitària i equitativa atorgant a les persones un lloc a la vida comunitària i la possibilitat real de participar-hi de manera activa, conscient i responsable. L'aprenentatge al llarg de totes les etapes de la vida ha de ser un motor per transformar l'educació a Catalunya.

L'educació és un dret i per tant obliga a un deure. El sistema educatiu en el seu conjunt ha de vetllar per l'èxit educatiu, garantint que cada persona tingui les eines personals i professionals suficients perquè pugui desenvolupar amb plenitud el seu itinerari vital. El sistema educatiu ha de vetllar pel desenvolupament harmoniós de les persones, garantint el seu accés a l'educació en un marc de respecte per les intel·ligències múltiples i potenciant les capacitats de cada individu. Es tracta d'un servei públic en el qual la Generalitat, com a autoritat educativa, té un paper central a l'hora de garantir-ne l'accés en termes d'equitat i qualitat. En el marc de la LEC, el model d'escola catalana i el Servei d'Educació de Catalunya esdevenen dos pilars del nostre sistema educatiu. Amb el primer es garanteix el coneixement i ús del català, i de l'aranès a l'Aran. Amb el segon es consolida un model propi i singular que integra a l'oferta pública la llarga tradició d'iniciativa de la societat civil per la via de la concertació i dels contractes programa. Volem mantenir i millorar aquest model des de la plena corresponsabilitat de tots els agents que l'integren, garantint al mateix temps un finançament just i suficient, assegurant que aquesta diversitat de l'oferta pública no esdevé un factor de desigualtat social, d'inequitat i de pèrdua de qualitat. No només per història es deu el reconeixement, sinó també perquè actualment continua prestant servei de manera exitosa i beneficiosa per a la societat.

La nostra mirada, però, és endavant, i per això a més de garantir l'educació per desenvolupar-nos amb plenitud, ens comprometem a desenvolupar plenament un sistema educatiu inclusiu regulant l'atenció educativa de tot l'alumnat en totes les etapes educatives, fins a la transició a la vida adulta. Així mateix, ens comprometem amb la diversitat de les persones i les seves capacitats oferint expectatives d'èxit professional i personal en el marc d'un sistema integrador i inclusiu.

Educació inclusiva. Ens comprometem que la diversitat de capacitats, talents i interessos de cadascú no estableixin diferències que no garanteixin la igualtat d'oportunitats. La diversitat personal ha de ser inclosa en el sistema educatiu com un factor de riquesa i promoguda en la seva atenció amb tots els recursos humans, organitzatius i materials necessaris.

Educació de qualitat. L'educació és el camí pel qual s'han d'assolir resultats, comptabilitzats en indicadors de qualitat, com ho poden ser mesures internacionals, que han d'incloure també per la capacitat transformadora de la societat cap a ciutadans més lliures, més responsables, més cívics i més cultes. Per això, l'educació de qualitat ha d'incloure, a més de la formació a nivell de coneixements, també la formació a nivell emocional, per a la gestió de les emocions, la qual cosa tindrà una repercussió positiva al llarg de la vida del ciutadà i suposarà una reducció d'altres costos per a la societat: costos sanitaris per una menor resposta psicosomàtica dels conflictes emocionals, costos en seguretat i justícia per una menor aparició de la violència com a solució de conflictes i costos socials en general.

Educació equitativa. Ens comprometem a millorar l'equitat del sistema educatiu, així no només assegurarem la justícia social, sinó que també millorarem el rendiment global. Cal assegurar que tots els nostres infants i joves tinguin les mateixes oportunitats per accedir a una escola gratuïta i de qualitat, al marge del seu origen socioeconòmic, de gènere i d'ètnia. Lluitarem per trajectòries educatives llargues basades en experiència d'èxit, i no de fracàs. Així mateix, garantirem un finançament adequat a les necessitats de les escoles del nostre país. La coeducació és garantia d'aquesta equitat. Així com també ho és la lluita contra la segregació escolar, en tota la seva casuística, que esdevé una prioritat que interpel·la la comunitat educativa en el seu conjunt. Ens comprometem a conjugar la garantia del dret de lliure elecció de centre amb la garantia de l'equitat.

Educació amb visió comunitària. Volem avançar cap a un model educatiu que vinculi l'escola amb el seu entorn (polític, social i mediambiental, tenint en compte que l'educació en els valors contraris a la corrupció ha de ser objecte, també, de treball a les escoles i a tota mena d'institucions), amb una major integració del temps educatiu lectiu i no lectiu, que posi en valor el teixit associatiu del nostre país i els ens locals, que estrenyin vincles i faciliti l'accés a les activitats extraescolars i l'educació en el lleure com un factor clau en l'èxit educatiu i la cohesió social. En aquest sentit, és necessari apostar pels centres integrats de música i dansa i els centres de tecnificació esportiva.

Educació d'excel·lència. El sistema educatiu ha de promoure l'autoavaluació dels centres educatius i acompanyar-los de manera assertiva en el procés d'identificació dels seus punts forts i àrees de millora. Cal establir plans de millora a partir del Projecte Educatiu de Centre i avaluar-ne els resultats. La formació continuada del professorat ha de ser prioritària per garantir l'excel·lència del sistema educatiu català.

Educació al llarg de la vida. L'educació s'estén al llarg de la vida, amb l'èmfasi normal en les dues primeres dècades de vida. És a dir, l'educació va des de la llar d'infants fins a la universitat, amb la formació ocupacional, professional i contínua al llarg de la vida. Ens comprometem a promoure aquesta educació en les diferents etapes amb tots els adjectius als quals ens hem referit: inclusivitat, qualitat, equitat, comunitat i excel·lència. Això ens obliga, per exemple, a un compromís especial per oferir educació gratuïta de 0 a 3 anys i garantir l'accés a una formació superior professional i universitària de qualitat. Així mateix, els sistemes formals de subministrament han de ser molt més oberts i flexibles, i han d'estar perfectament interconnectats de manera que aquestes oportunitats es puguin adaptar realment a les necessitats de l'estudiant o de l'aprenent potencial i també a les necessitats socioculturals i econòmiques.

Cal desenvolupar un model català de formació professional alineat amb els models europeus de referència que desenvolupi talent, incorpori noves realitats formatives i doni resposta a les necessitats del teixit productiu, empresarial i la diversitat territorial. Un model de formació professional adaptat a les necessitats de la societat i el país, obert al món, fruit de la cooperació i el treball en xarxa entre educació, treball i empresa i destacar la necessària implicació dels diferents sectors empresarials en els processos formatius de capacitació professional. D'aquesta manera, s'ha d'afavorir i apostar per la formació dual, tant en la formació professional com en el sector universitari. Un model que doni resposta a les necessitats personals i socials d'un món, en general, però especialment en el món laboral, canviant. La formació professional ha de ser

contemplada com el camí del desenvolupament dels talents imprescindible pel desenvolupament social, laboral i empresarial, i ha de prioritzar-se en els processos d'orientació educativa que reben els joves a la fi de l'educació obligatòria. El sistema educatiu i de formació professional i el sistema universitari no són sistemes oposats, sinó que formen un mateix sistema de desenvolupament i provisió de talent i, com a tal, han de treballar estratègicament de manera coordinada.

Així mateix, ens comprometem amb un sistema universitari que conjugui la formació, la recerca i la transferència de coneixement i com a motor de la millora i progrés del país. A més a més, cal potenciar la transformació cap a un sistema híbrid entre classes presencials i telemàtiques, amb oferta d'alternatives i facilitats als estudiants.

Tot això passa per incrementar la inversió en educació, tal com marca la LEC, i situar-nos dins la mitjana dels països europeus amb els sistemes educatius més avançats. Només així podrem garantir un professorat implicat i d'excel·lència, que tenim, amb uns equipaments i recursos materials que garanteixin l'equitat i la qualitat educativa, potenciant l'autonomia de centres i el paper dels ens locals. Estem obligats a assolir l'objectiu que marca la LEC de situar-nos, com a mínim, en el 6% del PIB de Catalunya.

b. Cultura i Llengua

Cultura i llengua són elements conformadors de la identitat i de la nació. La defensa de la llengua i de la cultura catalana, essent fruit de multitud de cultures que hi conviuen, s'entrecreuen i s'enriqueixen en la conformació del país, ens ha de ser objectiu prioritari de l'acció política. Sense cultura la llibertat no és plena. Una ciutadania apoderada culturalment és un valor imprescindible per avançar cap a un nou Estat. Els sectors productius, els serveis d'oci i altres, han de trobar en la llengua i la cultura catalana un aliat distintiu i de prestigi en el món.

Des de Junts per Catalunya ens comprometem a potenciar les figures i autores femenines, en tots els camps de la cultura, i que al llarg dels anys han estat silenciades.

Catalunya té una llarga tradició de societat civil amb entitats centenàries que omplen el nostre territori i són exemple de l'empenta de la ciutadania que, des del voluntariat, dona accés al públic a una immensa oferta cultural. Una societat organitzada és un bé a preservar i cal trobar els instruments per revitalitzar-la, enfortir-la i donar-li suport. Hem de posar en valor l'altruisme dels que l'impulsen i protagonitzen i l'efecte de cohesió i identitat de la comunitat en àmbit local, comarcal i nacional. La cultura és l'element de cohesió i en ella hi conviu l'esport com un element simbòlic i molt important.

És necessari i urgent un nou impuls del mecenatge cultural, social i de la filantropia, juntament amb deduccions fiscals que siguin estimulants de les donacions per part de ciutadania i empreses, que estableixi un marc legal segur i que permeti la sostenibilitat de projectes i iniciatives en benefici de l'interès general.

La llengua catalana és l'element més clar del reconeixement de Catalunya com a nació. I ha de ser un element vertebrador i integrador per als que viuen i treballen i se senten

catalans, així com també ha de ser una eina útil per a la promoció laboral i social dels ciutadans. La gran diversitat de llengües parlades a Catalunya són d'un importantíssim valor cultural i han de ser objecte de cura.

La llengua pròpia de Catalunya és el català com a l'Aran ho és l'occità, denominat aranès en aquest territori; així doncs, caldrà revisar i actualitzar les polítiques d'impuls d'aquestes llengües pròpies, a través de l'estímul de la transmissió intergeneracional de la llengua i l'adopció del català (i de l'aranès) per part dels ciutadans nouvinguts.

El reconeixement de la unitat de la llengua catalana i l'oficialitat del català a la Unió Europea són objectius irrenunciables, necessaris, que comporten una lluita per aconseguir la plena igualtat dels drets lingüístics i el ple reconeixement legal.

El català ha de ser la llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament i ha de ser la llengua de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics de Catalunya, tal com ho recullen els principis fundacionals de la llei que actualment regeix la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Els mitjans de comunicació públics han de ser l'element tractor de l'espai comunicatiu i audiovisual català que ha de «difondre i promocionar la llengua catalana» i compartir amb aquesta finalitat l'intercanvi de senyals, freqüències, sistemes, projectes, o el que correspongui. Els mitjans de comunicació públics de Catalunya no poden oblidar que tenen la responsabilitat d'explicar-se a través d'un marc i d'una mirada catalana crítica i oberta i amb la voluntat d'arribar a ser el referent comunicatiu més important per a la societat catalana. La promoció de la col·laboració del públic i privat en l'àmbit comunicatiu i de xarxes ha de ser un dels objectius de l'acció política per tal de garantir i enfortir la presència del català en la vida social.

c. Joves

Les persones joves han de ser en el centre de les polítiques públiques amb l'objectiu que puguin desenvolupar els seus projectes de vida en qualsevol lloc del país, tant en l'àmbit rural com urbà. La Joventut és l'etapa vital més important per construir les bases del desenvolupament personal i per generar les oportunitats del futur d'un individu. Actualment, la gran majoria de joves han crescut i s'han socialitzat en un context de crisi econòmica i social i, ara, amb la pandèmia i les conseqüències econòmiques que se'n deriven, les oportunitats per desenvolupar-se, prosperar i emancipar-se seran escasses.

Les elevades taxes de desocupació juvenil i la precarietat salarial a la qual accedeixen provoquen grans dificultats per aconseguir emancipar-se, accedir a un habitatge digne, accedir a la cultura i a la mobilitat. El model d'ocupació juvenil precari i la incertesa pel futur laboral impedeix una planificació ordenada de les seves vides i la consolidació dels seus itineraris vitals.

A més, la segregació de gènere en el mercat laboral limita encara més les opcions de vida per a les dones i reforça la desigualtat. A Catalunya, ser dona i jove suposa una doble penalització a la qual es pot afegir la classe i el lloc d'origen per agreujar la situació. És indispensable modificar la legislació i els conceptes de la societat per promoure la

conciliació familiar i laboral, promoure el repartiment equitatiu de les responsabilitats parentals i, en definitiva, garantir que les dones no es trobin amb cap mena de desavantatge respecte als homes pel fet de ser mares.

L'ús de les TIC està provocant un canvi de model en la societat i en els sistemes de producció. Per aquest motiu, l'impacte de les noves tecnologies sobre l'ocupació juvenil hauria de ser present en un necessari debat entre institucions. Una planificació de la formació que requerirà, en un futur proper, l'economia digital i un augment de la inversió social estratègica a favor de la cohesió social, reducció de la desigualtat i de l'exclusió social.

Resulta especialment preocupant la baixa presència femenina en el sector de les TIC. Cal un gir en polítiques sociolaborals destinada a donar suport a l'ocupació femenina en treballs de qualitat, especialment, en sectors on estan insuficientment representades com la ciència, la tecnologia, l'enginyeria i les matemàtiques.

Considerant que el col·lectiu juvenil no és homogeni, cal una mirada interseccional en les polítiques públiques que tingui present les diferents dimensions que incideixen en la desigualtat social com gènere, identitat sexual, edat, classe social, nacionalitat, entre d'altres.

El compromís polític només serà real si els recursos econòmics, acompanyats de polítiques efectives, permeten revertir la seva situació actual amb major estabilitat, més oportunitats i més alternatives. Un element essencial en el disseny i implementació de les polítiques públiques és la institucionalització de la perspectiva juvenil en la gestió pública i en la presa de decisions i la participació directa de les persones joves, assumint la complexitat dels problemes, facilitant que es generi una major legitimitat i millorant la implementació. Catalunya ha d'esdevenir un país capaç d'atraure talent i no d'expulsar-lo, un país que sigui atractiu per als joves i on puguin desenvolupar el seu projecte vital gràcies a una millora en la qualitat de l'ocupació, en l'accés a un habitatge còmodament i en el fet de gaudir del lleure.

Basat en l'experiència europea, cal reorientar els punts d'informació juvenil en oficines de gestió o centres d'intervenció i atenció global que reuneixin serveis d'ocupació i serveis socials adreçats a persones joves amb l'objectiu d'acompanyar-los segons les seves competències i inquietuds des d'una lògica integral en totes les seves dimensions vitals: orientació acadèmica, habitatge, temps de lleure, sexualitat, afectivitat, etc. El protagonisme de les persones joves en aquests espais és un dels elements més rellevants a l'hora de planificar el seu itinerari vital amb l'ajuda dels treballadors.

d. Salut

És imprescindible per viure, i viure amb qualitat. Les condicions de vida i els comportaments impacten en la salut i la malaltia i ens comprometen a oferir un sistema de salut universal i gratuït. És a dir, un sistema de salut d'accés universal, de qualitat i equitat i finançat per impostos. La salut pública, l'assistència sanitària i l'acció integrada social i sanitària, davant la cronicitat, estructuren i han d'estructurar el sistema sanitari

públic de Catalunya. D'altra banda, és també de responsabilitat la bona gestió perquè el sistema sigui sostenible i pugui atendre les necessitats de la ciutadania. El sistema sanitari de Catalunya, durant gairebé 40 anys, ha generat bons indicadors de resultats en termes de salut, en esperança de vida, en control i curació de les patologies més freqüents. Però ara són imprescindibles reformes i la millora del seu finançament.

Valorem la fortalesa del model de Sistema Nacional de Salut, un sistema públic d'accés universal per a totes les persones residents a Catalunya i finançat majoritàriament amb impostos. El Servei de Salut Públic de Catalunya integrarà la provisió pública i les entitats sense ànim de lucre, d'economia social.

El sistema de salut ha de donar resposta de qualitat a les polítiques de salut pública, d'assistència sanitària i d'acció integrada social i sanitària davant de les necessitats de les persones (persones grans o persones amb malalties cròniques inclosa la malaltia mental).

La prevenció és un element fonamental per fer exitós el sistema de salut. Les polítiques de salut pública han de fomentar aquesta prevenció incloent-hi la promoció de la dieta mediterrània pròpia del nostre territori. Ara bé, la prevenció ha d'anar acompanyada molt especialment de l'atenció primària tant pel que fa a la sostenibilitat del sistema com per la resposta qualitativa que li cal a la ciutadania. L'atenció primària és un dels nostres compromisos en l'àmbit de la salut. Així mateix, l'atenció primària no esgota tota l'atenció i és l'atenció especialitzada on les necessitats en salut dels ciutadans han d'acabar, si cal, de ser ateses. Caldrà doncs garantir aquest "contínium assistencial" on la persona estigui en el centre de les decisions que es prenguin. En aquest punt la inversió en la renovació d'equipament sanitari i millora en les infraestructures és fonamental. Així mateix, la fortalesa d'un model català d'hospitals d'alta tecnologia, de referència, comarcals, molt descentralitzat, obliga a la gestió compartida en molts àmbits per poder donar continuïtat i poder garantir la qualitat i l'equitat territorial. Cal acordar un mapa d'aliances a Catalunya, de les regions i dels sectors sanitaris.

La gran fortalesa del sistema sanitari de Catalunya són els seus professionals, formats, compromesos però alhora amb pressió assistencial i necessitat de donar resposta des de la política pública de salut al seu professionalisme. Participació en la presa de decisions, en la gestió, revisió de la formació i dels perfils professionals i competències, millores en les condicions d'exercici professional i retributiu són algunes de les propostes reformistes del sistema de salut.

Així mateix, la recerca i la innovació en salut han de ser segell d'identitat de Catalunya, per la qual cosa s'ha de dotar de recursos financers garantits suficients i s'ha d'incorporar en l'activitat econòmica i social del país com a un dels seus motors. La col·laboració publicoprivada en l'àmbit de la recerca i la innovació, des de polítiques públiques que en determinin els valors i les pràctiques de vocació de servei públic, és fonamental. Quant a innovació, quan es trobi algun remei o molècula nova, la patent i el consegüent benefici no haurien de ser exclusivament per al benefici privat, sinó compartit. Catalunya ha de poder formar part dels estats del món que inverteixen el 3% del PIB en recerca, desenvolupament i innovació (públic i privat).

En darrer lloc, pel que fa a la governança del model sanitari, apostem perquè l'Agència de Salut Pública de Catalunya pugui compartir-la, quan s'escau, amb els ajuntaments. Cal un robust sistema d'informació epidemiològica i un enfortiment per a la promoció i la protecció de la salut i la prevenció de les malalties.

El model ha d'enfortir l'atenció comunitària. Cal redefinir la cartera de salut pública comunitària (al domicili, al barri, a l'escola, al treball, al lleure, a l'activitat esportiva, a la farmàcia comunitària, als centres culturals, als centres socials) i d'assistència. Així mateix, cal capacitar els centres de salut i salut mental comunitària per poder fer seguiment dels pacients que requereixen altres nivells assistència (hospitalària i sociosanitària).

El treball integrat social i sanitari ha de tenir dos grans prioritats, la minimització de les desigualtats socials i la cura de les persones amb dependència i amb malaltia crònica avançada. Els professionals sanitaris que treballen en l'àmbit social d'aquest treball integrat (centres de dia, residències) han d'estar també integrats funcionalment als centres de salut pròxims.

e. Benestar social

Donar resposta a les diferents circumstàncies que la vida ens aboca, en les diferents etapes i situacions de tota persona. Circumstàncies que comporten diferents capacitats, oportunitats i graus d'autonomia personal. La promoció de l'autonomia personal i l'acompanyament en la dependència són deures socials que han de ser garantits per l'oferta pública, més enllà de les dificultats pressupostàries i d'implantació. En aquest sentit prioritzarem, sempre que sigui factible, la possibilitat de facilitar que la gent gran continuï vivint en el seu entorn. Especialment quan la nostra societat es defineix, entre altres, per l'allargament de la vida, és a dir, per la longevitat i per la cronificació de determinades situacions i malalties.

Ens trobem en una etapa històrica en la qual conviuen més generacions que mai, amb un pes major de les generacions amb més edat. Això representa una oportunitat de beneficiar-se de l'activitat i el coneixement de les persones grans i, alhora, el repte de mantenir un sistema de salut, social i de pensions equilibrat, adequat i digne. Així mateix, vivim en una societat cada vegada més diversa que ha de garantir els mateixos drets i deures per a totes les persones independentment de les seves capacitats. Algunes de les respostes urgents i necessàries a proveir per tal de garantir salut i benestar al llarg de la vida són:

- Garantir el suport i l'atenció sanitària i social quan les persones no tenen autonomia personal per a la realització de les activitats de la vida diària, i així ho desitgen. El model d'atenció sempre prioritzarà la voluntat de les persones, o dels seus tutors legals, i el manteniment de la persona en el seu domicili.
- Decidir de forma lliure sobre la forma de residència (independent, compartida, tutelada...).
- Prioritzar la cura i l'acompanyament efectiu en entorns de soledat.
- Prevenir i detectar el maltractament en la vellesa.

- Reforçar i fer extensió de l'atenció domiciliària i la teleassistència.
- Integrar efectivament els serveis socials i de salut, garantint els serveis socials com a dret.
- Poder viure la vellesa amb dignitat en l'àmbit del món rural, atès el percentatge de població envellida en aquest entorn.

Les desigualtats es fan presents de diverses maneres, amb persones que pateixen necessitats relacionals o necessitats materials severes. El nostre estat del benestar ha patit embats molt seriosos en els darrers temps, que han comportat situacions intolerables d'infrahabitatge, de famílies amb infants a càrrec que no tenen cobert ni el més bàsic, o de "treballadors i treballadores pobres", per citar només algunes de les cares de la precarietat que ens envolta. La pobresa femenina i infantil, les dificultats econòmiques de les dones grans que viuen soles, el gairebé impossible procés d'emancipació dels joves, en serien algunes altres. Com a societat no podem acceptar aquestes i altres realitats similars i hem d'abordar amb urgència la transformació necessària per superar totes les mancances que arrosseguem, a partir de la combinació de polítiques predistributives i redistributives que actuïn sobre les causes estructurals que generen les desigualtats. Necessitem construir un nou pacte social que posi la vida digna i les persones al centre de la lluita per la igualtat d'oportunitats, la cohesió i el progrés econòmic i social.

Les persones som éssers socials per naturalesa i, per tant, les relacions ens són constitutives. Hi poden haver múltiples causes que dificulten aquestes relacions. Però n'hi ha dos de principals. La primera causa que dificulta les relacions és la manca d'eines que les fan possible: per exemple, la llengua o altres hàbits o registres socials. Aquesta és una de les limitacions que pateix la immigració per poder dur una vida amb plenitud en la nostra societat. L'altra causa és l'estigmatització que expulsa determinats col·lectius de les relacions socials. El nostre compromís està també en treballar per compensar aquestes limitacions. Com també ho és el de donar resposta a les necessitats materials (primàries o fonamentals o fins i tot d'un altre abast) que puguin patir els ciutadans, nouvinguts o amb ple arrelament. Per això ens calen recursos econòmics, estructurals i sistèmics i bons professionals, que ja tenim, i que hem de reconèixer en la seva tasca. Els serveis socials han de disposar de recursos suficients per actuar de manera preventiva i coordinada amb les altres polítiques de benestar social (salut, educació, habitatge, treball, cultura, justícia...). En cada àmbit es vetllarà per l'interès superior dels infants i adolescents, la perspectiva de gènere i la dignitat vers totes les persones.

De la mateixa manera que reivindiquem per a l'educació i la salut la prestació de serveis com a servei públic, en aquest àmbit social també reivindiquem el model propi i singular per les mateixes raons de justícia històrica i per eficàcia i eficiència. En l'àmbit dels serveis a les persones, quan els poders públics no hi eren, o tot just començaven, van haver de ser les famílies i les entitats de vocació social, principalment, les que es van organitzar i van contribuir a la construcció d'un model d'atenció centrat en la persona.

Comptem amb l'expertesa i compromís d'un Tercer Sector Social que ha esdevingut una infraestructura social de país, amb una gestió basada en objectius d'equitat i qualitat, imprescindible aliat de les administracions públiques i amb implantació a tot el territori.

L'aportació de l'economia social als sectors productius del país serà determinant per entendre el futur de Catalunya. La cooperació del sector públic i del sector privat amb la combinació de les noves tecnologies permetrà l'eclosió d'una nova economia social en què com a país ens podem especialitzar com a país.

L'estratègia i els objectius a definir per lluitar contra les desigualtats i dins d'aquest nou pacte social passen per:

- La reducció de l'índex de pobresa a Catalunya i l'equiparació de la despesa en prestacions de protecció social com a percentatge del PIB amb el nivell de la UE-15, que se situa al voltant del 30%.
- La garantia dels drets bàsics, com l'alimentació, habitatge, drets energètics, transport, material escolar, accés al lleure educatiu i evitar la bretxa digital.
- Les polítiques de rendes i ingressos mínims flexibles, que combinin l'acompanyament formatiu i laboral amb la cobertura de les necessitats de les persones, amb especial atenció i prioritització de les famílies amb fills i filles a càrrec.
- Una finestra única que informi i orienti la ciutadania sobre tots els recursos, prestacions econòmiques i serveis públics disponibles per atendre les seves necessitats, i que gestioni el seu accés i desplegament.
- Els programes adreçats als col·lectius amb més dificultats d'inserció al mercat de treball, concretament els programes d'acompanyament sociolaboral, de suport a les Empreses d'Inserció, i Centres Especials de Treball i a altres eines d'inserció per a persones amb discapacitat, en col·laboració amb el sector privat.
- Les segones oportunitats per a adolescents menors de 18 anys que no han finalitzat amb èxit els seus estudis i no tenen encara edat legal per accedir al món laboral.
- La promoció, el reconeixement i la implementació, amb experts i entitats de referència, per erradicar la soledat no desitjada, el Dret a l'Acompanyament Afectiu, atenent la diversitat de situacions de les persones que estan i se senten soles, entre les quals, la situació de les persones grans, que presenten una major vulnerabilitat.
- El coneixement de les dades socials més rellevants a través d'un sistema d'indicadors socials, de periodicitat trimestral.
- La incorporació, a totes les administracions públiques, de les polítiques del temps que treballen per una redistribució dels usos del temps amb l'objectiu de garantir, entre dones i homes, la plena corresponsabilitat en la distribució de tasques de la cura i de la llar i la conciliació de la vida laboral, personal i familiar; la millora de l'ús del temps eficient i la productivitat de les persones i l'adquisició d'hàbits saludables. I en aquest sentit la culminació dels compromisos adquirits amb la reforma horària.
- L'impuls de mesures específiques per a garantir els drets dels grups de dones més vulnerables mitjançant l'accés real a la renda garantida, l'increment de les pensions no contributives amb el salari mínim interprofessional com a referència, l'equiparació dels drets de les famílies monoparentals amb els de les famílies nombroses, l'accés prioritari a l'habitatge social i l'aplicació de polítiques socials amb perspectiva de gènere.

- Les polítiques socials han de vetllar per aconseguir un país lliure de violències. Els maltractaments als infants i adolescents, les dones i les persones grans, ha de ser una prioritat en les accions, oferint programes de suport, d'acompanyament i de cura.
- La participació en els diferents col·lectius d'intervenció social: participació en el disseny dels recursos i projectes, en l'execució i l'avaluació dels mateixos, per tal de donar una atenció personalitzada en funció de les seves necessitats i interessos i no relegar-los a usuaris del servei. Aquesta participació ha d'anar acompanyada dels observatoris (infància, gent gran, dones, persones amb discapacitat i col·lectius diversos) que han de ser espais compartits per la detecció de noves necessitats i han de vetllar pel compliment de drets i deures.

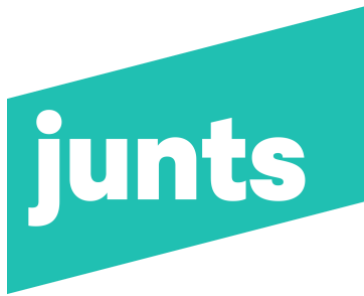
f. Pensions

La incorporació de rendes per poder viure s'han aconseguit, clàssicament, pel treball. Quan deixem de treballar deixem de generar aquestes rendes. A més, la nostra societat no garanteix treball per a tothom ni de la suficient qualitat per generar renda o suficient renda. És una necessitat oferir aquests ingressos a través de pensions o altres rendes com la garantida de ciutadania o d'altres.

Per això proposem en concret en aquest apartat:

- Crear l'Agència de la Seguretat Social. Garantia de qualitat i sostenibilitat de les pensions contributives i de prestacions d'atur vinculades a les cotitzacions de les empreses, autònoms i treballadors assalariats a compte d'altri. Decidida aposta per un model econòmic d'alta ocupació i qualitat.
- Crear l'Agència de Prestacions Econòmiques, entesa com un organisme que unifiqui totes les diverses prestacions econòmiques socials finançades per pressupostos i no vinculades a les contribucions de la Seguretat Social, simplificant procediments, i orientada a la qualitat i equitat.
- Modificar les estructures actuals de l'administració per unes de noves que permetin compartir gestió a la Generalitat amb municipalisme: en el disseny i la planificació de les polítiques socials amb acords en cada àmbit per aconseguir el millor nivell d'execució operativa. Governança compartida i operativitat al nivell territorial més eficaç.
- Estimular la col·laboració publicoprivada des de la transparència, el bon govern i el retiment de comptes. La iniciativa privada s'ha d'estendre i promoure des de les polítiques públiques que facin compartir valors i missió. Aquest hauria de ser un tret que ens identifiqui com a país, amb la valoració de la participació del tercer sector i les entitats de l'economia social per la seva expertesa i trajectòria.
- Estendre l'agència de qualitat del sistema de salut a una agència d'avaluació dels resultats en termes de qualitat, equitat i eficiència dels altres sistemes essencials i dels programes transversals i de les accions integrades, tot des del compromís de transparència, bon govern i retiment de comptes de les polítiques socials.

g. Migracions, diversitat i ciutadania

Catalunya s'ha construït com una societat d'acollida, plural i diversa amb voluntat cohesionadora i de garantia d'igualtat d'oportunitats lliure de racisme i xenofòbia.

La interculturalitat és l'eina d'arrelament de les persones que arriben al nostre país fruit dels diferents processos migratoris, que té en la llengua i la cultura catalana l'eix transversal per a la igualtat de tota la ciutadania i crea noves identitats múltiples que enriqueixen la societat i hi aporten talent.

Tanmateix, molts drets de les persones migrades són violentats i deriven en situacions de vulnerabilitat emocional i econòmica que cal resoldre des de la vessant social i de la defensa dels drets democràtics. La desigualtat permet l'explotació laboral en sectors tan diversos com l'agrari, les cures i els serveis.

Urgeix disposar de mecanismes propis de regulació per a les persones en situació d'irregularitat administrativa i garantir-los el dret d'asil i de protecció internacional. La normativa actual també limita els drets polítics de les persones migrades i l'accés a la funció pública, fet que impedeix aportar una visió més acurada de la realitat del nostre país. La immigració pot ser una oportunitat de tornar a donar vida i dinamisme als municipis que han patit una davallada demogràfica.

L'escola ha de servir, des de la infància, per enfortir els valors de viure junts en comunitat amb les nostres diferències sense donar cabuda a les discriminacions. I els equipaments han d'esdevenir punts de trobada entre les cultures per trencar barreres fruit del desconeixement, facilitar la permeabilitat i enfortir el sentiment de pertinença.

La llibertat de creences i conviccions és un dret fonamental que cal garantir des de la laïcitat de l'Estat i les institucions. La diversitat religiosa ha de ser respectada, visibilitzada i acompanyada des del territori per evitar interferències externes, i adaptar els serveis públics a aquesta realitat.

h. Feminisme

Davant dels embats que puguin patir els drets en general, i especialment els que corresponen als drets de les dones, el feminisme al segle XXI és més necessari que mai i cal defensar, una i altra vegada, que els drets de les dones són drets humans. Al llarg de la història els drets de la població femenina han reculat i moltes victòries han hagut de ser reconquerides amb grans esforços.

Assistim a una regressió de drets en un terreny global, derivat de l'ascens de moviments ultraconservadors o d'extrema dreta que suposen una amenaça per a la democràcia i la llibertat, i especialment pel que fa a la igualtat i als drets de les dones. Organitzacions polítiques nacionals i internacionals plantegen retrocessos, negant o minimitzant la violència masclista, estigmatitzant col·lectius, i posant en dubte l'existència de desigualtats i conceptes establerts a convencions dels Drets Humans.

Constatem, doncs, la necessitat de seguir treballant en la protecció dels drets de les dones i de passar dels drets declaratius als drets efectius. La desigualtat persisteix fruit d'un model de societat patriarcal, que situa jeràrquicament les dones en una posició inferior. Comporta una manca de llibertat i de drets que condiciona la vida de les dones, i ho fa especialment per a les dones migrades, racialitzades, grans, amb discapacitat, lesbianes i trans. Afecta la vida quotidiana, patint amenaces, homofòbia, transfòbia, por i assetjament; suportant el sostre de vidre, el terra enganxós i la bretxa salarial; i una violència que viola, agredeix i mata.

Cal aprofundir en les polítiques d'igualtat des d'un enfocament d'interseccionalitat i de drets humans. Atacar les arrels dels problemes que impedeixen la paritat i promoure l'accés a oportunitats laborals que no releguin la dona a sectors feminitzats que sovint es caracteritzen per sous baixos i pitjors condicions laborals. I un compromís de tolerància zero amb la violència masclista, des de les microviolències fins a la violència institucional. De la mateixa manera cal reconèixer i recompensar el treball de moltes dones que s'han dedicat i es dediquen a tasques no reconegudes com a laborals.

Els drets de les dones han d'estar garantits tant en l'esfera pública com en la privada, i cal defensar la sobirania corporal i els seus drets sexuals i reproductius.

i. LGTBIQ+

Les persones LGTBIQ+ tenen la majoria dels seus drets reconeguts, però encara avui cal treballar per garantir el seu exercici en total llibertat. L'assoliment de la plena normalitat en tots els àmbits de la vida de les persones LGTBIQ+ i la lliure autodeterminació sexual i de gènere han de ser objectius inqüestionables d'una societat plenament democràtica.

És necessari desenvolupar nous marcs legals que prevegin totes les realitats socials i atendre des de les institucions les seves necessitats, amb especial atenció a la realitat de les persones trans. És imprescindible arribar en les mateixes condicions a tot el territori nacional, prioritzant la feina fora de la zona metropolitana de Barcelona.

Un mirada transversal des de les administracions que permeti abordar la situació a l'ensenyament, la problemàtica pròpia en l'àmbit de salut, l'envelliment i les residències de gent gran, així com la perspectiva jurídica amb la inclusió de les relacions parentals diverses, el reconeixement de la identitat sentida a les persones trans que eviti períodes de desprotecció, i la reinserció laboral de les persones trans.

2.3. UNA ECONOMIA SOSTENIBLE, PRÒSPERA I INCLUSIVA

a. Emergència climàtica, preservació del medi natural i protecció de la biodiversitat

El planeta viu una greu emergència climàtica provocada per una acció humana no sostenible, sostinguda en el temps i, en les darreres dècades, de forma accelerada,

sobre el medi natural. Una emergència que, no oblidem, suposa una alarmant, lenta i silenciosa crisi social, econòmica, ecològica i ambiental; que no només patirem els éssers humans, sinó tots els éssers vius que convivim en el planeta Terra. Durant massa temps s'han menystingut o directament ignorat les evidències científiques i els senyals d'alarma que la pròpia natura ens llançava respecte les greus amenaces d'aquesta acció per la vida, en alguns casos ja irreversibles.

Tenim la responsabilitat personal, col·lectiva i generacional i, com a partit polític, també social i institucional, d'actuar localment i participar globalment en la lluita contra el canvi climàtic, amb la promoció i l'adopció de polítiques actives de mitigació de l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle, d'adaptació a les conseqüències del canvi climàtic, de millora de la qualitat de l'aire, de preservació del medi natural i de protecció de la biodiversitat, que configurin una agenda verda per a Catalunya. Tenint sempre present que no hi ha solucions globals sense solucions locals i que cal una transició urgent però compassada amb l'evolució del sector econòmic, industrial, productiu, energètic i de mobilitat.

L'últim informe del Panell Intergovernamental del canvi climàtic (IPCC) advertia el 2018 sobre la necessitat d'arribar a la neutralitat climàtica (zero emissions netes de CO₂) l'any 2050 per evitar un augment de la temperatura a la terra que podria arribar als 3 graus centígrads. La societat catalana i d'arreu del món, conscient de la gravetat de les conseqüències que implicaria no assolir aquest objectiu, ha començat a mobilitzar-se i a reclamar mesures que facin possible la necessària transició energètica del país.

Amb la Llei del canvi climàtic, Catalunya es compromet a ser un país neutre en carboni l'any 2050, reduint a zero les seves emissions de gasos amb efecte d'hivernacle amb l'objectiu d'aconseguir un model econòmic i energètic no dependent dels combustibles fòssils ni nuclears el 2050. Tenim el deure de vetllar per un medi natural ric, divers i resilient per la conservació de les espècies de flora i fauna que el conformen i garanteixen la preservació de la biosfera, com a premissa per aconseguir una convivència harmònica amb el nostre entorn natural i preservar-lo per a les generacions futures, que seran hereves de les nostres accions climàtiques i mediambientals.

De com planifiquem, dissenyem, millorem, rehabilitem i construïm les nostres ciutats i pobles dependrà una qüestió tan fonamental com és la conservació de recursos naturals escassos, l'eficiència en l'economia i la qualitat de vida de les persones. Des de Junts per Catalunya apostem per una xarxa de transport públic de gran abast, eficient, de baix cost i de qualitat que connecti tot el territori i permeti a la ciutadania moure's per Catalunya amb una empremta de carboni pràcticament nul·la. Una xarxa que, no oblidem, pot suposar un pas decisiu per avançar en la descentralització del territori juntament amb el desplegament de la fibra òptica.

L'enorme repte que tenim al davant per fer front a l'emergència climàtica requereix la complicitat de tota la societat. Des de les institucions públiques s'ha de facilitar i fomentar que la ciutadania, el sector empresarial i la resta del paísos del món siguin actius en l'acció climàtica i treballar conjuntament per definir quines accions hem de fer per reconstruir el nostre hàbitat humà en equilibri amb els sistemes vius, i, en el procés, alentir i fins i tot revertir l'escalfament global, el col·lapse de la biodiversitat, la pèrdua

d'hàbitat desert, terres agrícoles i espais oberts, i injustícies socials i ambientals. En aquest context, és imprescindible apostar per la bioeconomia, que a més de garantir la protecció dels nostres boscos, activarà la població rural, avui en dia en risc seriós de despoblament. Junts per Catalunya assumeix l'anomenada agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, assumint com a guia de sostenibilitat i governança els seus 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible i les seves 169 metes.

El nostre planeta i els éssers vius amb qui hi cohabitarem no només han de fer front a les conseqüències del canvi climàtic, sinó que també pateixen amb la gran quantitat de residus —sobretot plàstics— que els éssers humans aboquem a la natura. Per aquest motiu som favorables a l'eliminació dels plàstics d'un sol ús i a la utilització d'envasos sostenibles. Apostem per una economia circular, on els productes siguin dissenyats per poder ésser reutilitzats i/o reciclats per peces, donant més vides a tots els materials dels productes després del seu consum.

No menys important és la gestió de l'aigua. Com ja sabem, el canvi climàtic ens portarà fenòmens meteorològics i climàtics adversos, entre els quals trobem les sequeres. Caldrà millorar la gestió de l'aigua i fer-la més eficient.

b. Energia

És imprescindible reduir el malbaratament energètic, implementar sistemes energèticament eficients així com la reducció dràstica de generació de residus alhora que generem una economia sostenible econòmicament, social i ambiental.

L'eficiència energètica, la generació d'energies amb fonts renovables i l'extensió de l'economia circular han de ser els eixos centrals d'una política econòmica basada en el creixement intel·ligent que, a més de contribuir a la sostenibilitat, serveixin per a la innovació, l'emprenedoria, l'autosuficiència energètica i de recursos, l'optimització dels processos i el guany de competitivitat.

La transició energètica obre portes a nous models de negoci de base tecnològica i sectors econòmics que s'estan desenvolupant on Catalunya ha de ser competitiva i aprofitar aquesta oportunitat. Catalunya ha d'apostar per la generació d'energia renovable per poder prescindir d'energies que provenen de combustibles fòssils i nuclears. Per fer-ho, cal fer una aposta forta i valenta per l'energia eòlica i fotovoltaica.

I el foment del consum responsable, a través de la informació i l'apoderament ciutadà, que posa en valor la sostenibilitat situa en primer pla consideracions de petjada ecològica en la decisió de compra, posant en valor un model productiu més inclusiu, igualitari i sostenible.

Les infraestructures de mobilitat i logística, de sòl i de gestió ambiental que són necessàries per a una economia dinàmica i moderna han de prioritzar els criteris de rendibilitat econòmica, social i ambiental.

La transformació econòmica i social necessària esdevé alhora una oportunitat de recuperació d'activitat en el territori partint de la regeneració i conservació del medi

natural, i el desenvolupament de nous models de negoci derivats de la transició energètica i l'economia circular.

Catalunya necessita desenvolupar un nou model propi energètic centrat en el ciutadà, orientat a donar-li servei i en el qual pugui participar, que estigui fonamentat en els eixos següents:

- Una governança basada en l'apoderament de la ciutadania de gestió concertada i regulació orientada a l'usuari que faciliti l'establiment de models energètics col·laboratius, relacionats amb l'autoconsum energètic individual i de comunitats de veïns.
- Un sistema de finançament just per a la ciutadania i competitiu pel teixit productiu, que sigui transparent i entenedor i no inclogui costos ocults ni compensacions heretades.
- El foment de la competència en el sector energètic, amb l'eliminació de les barreres injustificades a l'entrada de nous operadors i productors, una actualització de la fiscalitat corresponent i l'eliminació dels oligopolis per reduir significativament el preu de l'energia, que tant afecta les famílies vulnerables i el teixit empresarial del país.
- Un sistema autosuficient, interconnectat i eficient, fonamentat en mix tecnològic de renovables i el progressiu relleu de la capacitat instal·lada de les nuclears fins a assolir una quota mínima d'ús d'energies renovables del 32% abans del 2030, en línia amb l'objectiu marcat per la Unió Europea.
- Tenim el deure d'optimitzar processos industrials i apostar per la recerca en nous combustibles com ara l'hidrogen o la biomassa, així com noves formes d'aprofitament d'energia.
- Un equilibri social i territorial a partir de l'aprofitament, la transformació i l'ús de l'energia i de la propietat dels sistemes energètics.

c. Ocupació, formació i desigualtat

L'administració pública ha de ser àgil davant els reptes que se'ns presenten en l'actual entorn de complexitat i canvi. Ha de ser facilitadora de l'activitat econòmica i l'ocupació, que acompanyi la iniciativa privada, i l'ajudi a innovar i superar els reptes i, sobretot, l'escolti i hi col·labori. S'ha de simplificar i agilitzar la interacció amb l'administració, limitant la hiperregulació que afecta qualsevol àmbit i impulsant una dinàmica de confiança entre administració i ciutadania.

Treballar per la plena ocupació, una realitat a països de l'Europa occidental, ha de constituir una prioritat. Posar en marxa una veritable política de plena ocupació és el primer pas per garantir a les persones l'assoliment dels seus respectius projectes de vida. Els reptes de millora de la competitivitat de les nostres empreses, autònoms i emprenedors així com la generació de llocs de treball de qualitat passen per una formació universitària, formació professional i formació al llarg de la vida ajustades de forma permanent a les necessitats canviantes de les organitzacions i les persones.

Millorar les condicions laborals de les persones autònomes, amb una regulació flexible que faciliti l'autoocupació i l'emprenedoria, i amb l'adopció de mesures fiscals que facilitin la conciliació de la vida personal i laboral de les persones autònomes amb càrregues familiars.

A tal fi és imprescindible la complicitat, el compromís i la participació del món empresarial, de la universitat i de l'administració pública en la definició de programes, decantament de prioritats i fixació d'objectius.

La millor política de protecció de l'ocupació ha de ser impregnar-la de talent, tant pels llocs de treball tradicionals a recuperar com en els nous formats, per crear i aportar valor afegit al teixit productiu que els acull i competir com a país més enllà del cost laboral. Així doncs, reconeixem la importància de generar, retenir i atraure talent, amb l'eliminació dels obstacles necessaris per reconèixer el talent femení de la nostra societat.

La disrupció tecnològica en tots els àmbits de la nostra vida fa que la intel·ligència artificial, la robòtica, les dades massives i la Internet de les coses (IOT), les modificacions genètiques i les aplicacions biotecnològiques siguin una realitat que ens afecta de ple.

Ens hem de plantejar com aquesta canviarà el treball, com canviaran les condicions en les quals el desenvoluparem, i sobretot quines han de ser les competències professionals que hem de promoure per aquest futur cada cop més proper. És en aquest sentit que hem de facilitar el teletreball, allà on sigui possible, i la conciliació familiar com a forma moderna, eficaç, eficient i sostenible de vida.

El progrés tecnològic i la integració de l'economia mundial són motors de prosperitat, però no distribueix de manera equitativa els seus beneficis si genera desigualtat. En les darreres dècades estem experimentant augments de les diferències salarials en funció de la formació i les habilitats, i uns guanys en productivitat que compensen desproporcionadament el capital. Cal el compromís d'aconseguir un creixement més inclusiu, alhora que s'implanten polítiques predistributives que garanteixin l'equitat a través d'uns mercats en competència lleial sense monopolis ni oligopolis. I es promouen formes de democràcia empresarial, banca ètica i consum responsable per un model empresarial més sostenible i inclusiu.

S'ha de fer possible un creixement econòmic sostenible que no precaritzi i no deixi ningú enrere, que ajudi el mercat laboral a adaptar-se a la realitat canviant de la revolució tecnològica i digital. Cal assegurar la no exclusió del mercat laboral de col·lectius de persones. Hem de disposar del seu talent per a les noves professions i exigències, en una economia inclusiva i competitiva que faciliti la transició entre sectors i ocupacions.

S'han de prioritzar les qualificacions de major demanda, l'aprenentatge permanent i la formació al lloc de treball per continuar desenvolupant competències i adquirir-ne de noves. La realitat imposa la necessitat de seguir formant-se al llarg de la vida per adaptar-los a les habilitats requerides als nous llocs de treball. Cal proveir dels

instruments i els incentius per integrar l'aprenentatge permanent com un actiu. Ha de ser atractiva sobretot per a les persones amb menys formació inicial.

Ahora és necessari construir un model de relacions laborals que garanteixi una major flexibilitat davant els canvis de context polític i econòmic, que ~~altera~~ a la vegada reforci i millori la protecció social de les treballadores i els treballadors, la concertació social, els mecanismes de mediació i arbitratge i que incorpori la gestió pròpia i singular de les polítiques actives d'ocupació, amb la participació directa del teixit productiu. En aquesta tasca, i en la consecució dels objectius del model de relacions laborals que volem és imprescindible el diàleg social i la negociació col·lectiva. A més a més, els autònoms del nostre país mereixen una legislació que els acompanyi i els doni suport en totes les fases del seu cicle empresarial, no només els primers mesos amb «tarifes planes». Cal que els impostos i cotitzacions que paguen siguin directament proporcionals als seus ingressos i simplificar els procediments de declaració.

Defensem l'exigència legal d'un salari mínim actualitzat periòdicament que realment asseguri un creixement inclusiu, i una relació més estreta entre el creixement de l'economia i la retribució dels treballadors.

És imprescindible combatre la precarització laboral femenina i la bretxa salarial que provoquen la feminització de la pobresa. S'ha d'avançar en mesures de conciliació de la vida laboral i personal per una corresponsabilitat real de les tasques de cura, per a la prevenció de l'assetjament i l'entrada de dones en sectors masculinitzat, així com aquelles que evitin que les dones dels col·lectius més vulnerables no restin excloses del mercat laboral.

d. Sectors productius

La indústria és la base de la nostra economia. Som una regió industrial de pimes i la tecnologia hi és cada cop més present. La indústria és sinònim de competitivitat internacional, d'innovació, d'ocupació de qualitat i de gran diversitat sectorial. D'altra banda, la biotecnologia està provocant una transformació en l'àmbit industrial: reciclatge del diòxid de carboni, producció en massa i eficient, foment de la investigació i la R+D, descobriment de nous fàrmacs, producció de vacunes de forma ràpida i eficaç, augment de la productivitat agrícola.

La globalització ha comportat la deslocalització d'activitats estratègiques generadores de valor afegit i d'ocupació. Cal identificar-ne aquelles que siguin clau, defugint d'una estratègia basada en la relocalització per incapacitat de competir en el mercat, per orientar la nostra política industrial, amb impuls del canvi tecnològic i del procés de descarbonització que el futur requereix.

Per la seva banda, el comerç resulta essencial per lligar l'activitat econòmica, el territori i la ciutadania. L'element clau en aquest moment de transformació esdevé preservar el valor afegit en l'oferta comercial i de restauració basat en l'experiència dels clients i potenciant la importància de la proximitat dels establiments i dels seus productes. Cal aprofitar la informació, els valors dels consumidors i la tecnologia per innovar en nous

models de negoci i formes d'associació comercial que ajudin a preservar el nostre teixit comercial i segueixi sent font de generació de llocs de treball. Cal potenciar el comerç de proximitat com a factor, entre d'altres, d'un determinat tipus de vila i de ciutat, lluny de models que afavoreixen la desertització dels nuclis urbans. Hem de fomentar el consum i la producció sostenibles, cosa que significa evitar el malbaratament, fomentar el creixement econòmic respectuós amb el medi i promoure formes de vida sostenibles.

I per als atractius culturals, naturals, gastronòmics, comercials, esportius i de lleure, Catalunya ha esdevingut una gran destinació mundial. El desenvolupament i la gestió del turisme a Catalunya ha d'anar lligat amb el compromís polític, social i empresarial per esdevenir un sector estratègic de major valor afegit, amb llocs de treball adequadament retribuïts i reconeguts, i en convivència respectuosa amb la ciutadania i l'entorn. És necessari reforçar la digitalització, la formació i la sostenibilitat per un sector que impulsi una oferta turística orientada a la qualitat, basada en els atractius diferencials de Catalunya, que afavoreixi la desestacionalització i una distribució territorial equilibrada.

Cal reconèixer, a més, el paper tractor del turisme en el conjunt de l'economia alhora que es fa imperatiu un retorn dels beneficis en el conjunt de la societat de forma justa i equilibrada.

És necessari impulsar una realitat demogràfica més distribuïda que garanteixi la igualtat d'oportunitats en tots els punts de la nostra geografia, estimulament el desenvolupament d'activitats econòmiques de tots els sectors, la transformació digital, l'assentament de l'economia 4.0, amb l'afavoriment del teletreball i l'establiment de nous projectes d'inversió empresarial, estrangera o nacional, com a motor principal d'aquesta transformació. Impulsem una política de reindustrialització del país, segons les diferents necessitats de cada sector i les capacitats de cada territori, redistribuint de forma equilibrada el progrés econòmic i l'ocupació. Per assolir aquest objectiu també és imprescindible treballar perquè les nostres empreses guanyin mida i col·laboracions estables, factors positivament relacionats amb la competitivitat i les exportacions, per aconseguir estructures empresarials més sòlides i capaces d'afrontar els reptes de forma més solvent. Cal apoderar tot el territori amb activitat econòmica sostenible i de qualitat, tot esponjant Barcelona i la seva àrea metropolitana per equilibrar industrialment el país.

El sector primari és un sector estratègic per afrontar el nostre futur per la seva importància en la gestió del territori, el subministrament alimentari i el progrés sostenible. El sector agroalimentari català, ho és també en termes de competitivitat, de recerca i de desenvolupament; un sector modern i competitiu, que s'ha convertit en el tercer sector exportador de la nostra economia i en el segon clúster agroalimentari d'Europa.

Parlem d'un sector que no treballa amb mercaderies, sinó amb una necessitat comuna: els aliments. Com a país és imprescindible elaborar una estratègia que passi per donar resposta als grans reptes d'aquest àmbit: la seguretat alimentària; una producció agrària amb criteris de sostenibilitat, la producció i consum de proximitat i varietats autòctones, la implementació de tècniques biotecnològiques i l'aposta per la bioeconomia circular.

Alhora que donem suport real a les persones que ho fan possible, potenciem el paper de les dones i assegurem la formació i el relleu generacional; i incrementem la tecnificació que asseguri la rendibilitat de les explotacions agràries i les cooperatives per evitar els oligopolis.

La creació d'empreses és una de les vies de major potencial de generació d'innovació, ocupació de qualitat i valor social. Reivindiquem l'esperit emprenedor i la cultura del treball i l'esforç. A Catalunya, l'emprenedoria no sempre està a l'abast de tothom que té talent i iniciativa emprenedora. El sistema de suport a la creació d'empreses presenta reptes que impedeixen la igualtat d'oportunitats, i no faciliten una major creació de valor social i econòmic i l'aprofitament del talent del país.

Cal seguir promovent el competitiu ecosistema startup català i que arribi a tots els sectors econòmics. Per això cal millorar el sistema de suport a la creació d'empreses, enfortir la cooperació entre operadors públics i privats, i reformar aspectes regulatoris per afavorir inversió privada no especulativa que permeti la capitalització de les iniciatives empresarials.

e. Societat del coneixement i digital

La formació, la recerca, la innovació i el desenvolupament tecnològic han d'estar orientats a la generació d'una economia de valor afegit i una ocupació estable de qualitat que permeti el creixement sostenible de l'economia alhora que una societat més justa, inclusiva i democràtica.

Les polítiques públiques de les darreres dècades han situat les universitats catalanes i el sistema de recerca en un nivell competitiu internacionalment. Tanmateix cal una aposta decidida per la millora del finançament de les universitats i incrementar la despesa en R+D per equiparar-la a nivells europeus i així poder mantenir i millorar les posicions assolides.

La capacitat d'innovar i transferir coneixement al sector empresarial, especialment a les pimes, i la col·laboració universitat-empresa són un repte a resoldre si volem un país basat en l'economia del coneixement.

És necessari una estratègia integral de generació, transmissió i aplicació del coneixement que permeti una col·laboració eficient entre les institucions de recerca i les empreses.

Cal acompanyar l'esperit innovador per consolidar-lo en processos formalitzats i estables dins de les nostres empreses, potenciant els centres i les infraestructures tecnològiques que permetin la contractació de serveis per part de les indústries i de forma molt especial de les pimes i amb la consolidació del model EURECAT perquè segueixi fent de tractor del sistema de innovació català. Aquesta R+D+I genera diferenciació i competitivitat, riquesa i ocupació de qualitat sostenible a llarg termini.

Les administracions públiques amb els seus mitjans de contractació tenen també un paper important per fomentar la innovació en els serveis i productes que contracta.

La digitalització impregna tots els àmbits de l'activitat humana i els transforma completament, especialment visible durant aquesta pandèmia global: des de la manera de relacionar-nos entre familiars i amics, de com comprar, de com produir, de com vendre, de com relacionar-nos amb les administracions públiques...

Catalunya, en els darrers anys, ja ha fet passes evidents per liderar el canvi i el repte de la transformació digital, i biotecnològica, i ara farem el pas decidit i necessari per aprofitar tots els avantatges i sortejar els reptes que impliquen les tecnologies més determinants del moment i del futur proper com són la intel·ligència artificial, la modificació genètica, el desplegament de la tecnologia 5G arreu del territori i en les seves aplicacions als processos productius, l'aprofitament de residus com a matèria primera, l'alimentació funcional, la cadena de blocs (blockchain), o les dades massives (big data) o la bioinformàtica; unes tecnologies que transformaran radicalment el sistema productiu, econòmic i social a partir d'una estratègia basada en set pilars:

1. Una ciutadania digital apoderada, capacitada i protegida.
2. Un territori cohesionat amb infraestructures digitals, ciutats intel·ligents i indústries modernitzades.
3. Un govern i una administració del segle XXI: oberta, digital, implicada en la recerca, eficient i democràtica.
4. Un país cibersegur i biotecnològic, que protegeix la ciutadania, les empreses i les institucions alhora que lluita contra l'emergència climàtica.
5. La innovació digital, la biotecnologia i la recerca com a motor d'una nova economia i d'una nova política més democràtica i participativa.
6. La formació a tots els nivells en competències digitals.
7. Un marc legislatiu modern i adaptat que doni resposta als reptes tecnològics i ètics que sorgeixen en l'actual context d'innovació.

Les societats necessiten un sistema financer, preferentment divers, competitiu i dinàmic, compost per empreses, públiques o mixtes, d'una dimensió tal que no representin un risc sistèmic. Quan es produeix una concentració del sistema mitjançant la fusió dels operadors molts dels riscos sistèmics del sistema no fan més que agreujar-se. La fusió de les entitats pot generar certament algunes economies d'escala però no garanteix en absolut la seva viabilitat i sí genera en canvi un escenari més procliu a l'encariment dels

serveis bancaris i els comportaments oligopolístics en un sector que és estratègic i troncal en qualsevol sistema econòmic.

Catalunya forma part i ha de seguir formant part de la zona euro, i aquest és un element de seguretat molt important, però hem de lamentar la pèrdua gairebé completa dels nostres operadors del sistema financer per raons conegudes per tothom. Ara mateix la composició i estructura del sistema financer operatiu al nostre país és un dels grans reptes a afrontar. La interferència política en els bancs (i viceversa) és òbvia i la lògica del sistema té un inacceptable impacte potencial en la implementació dels grans projectes de la societat, entre ells la de la construcció d'una nova república.

Junts per Catalunya promourà estructures financeres públiques, mixtes o privades que evitin aquesta situació, que formulin una oferta de serveis financers adequada per un sistema econòmic com el nostre en un marc de competitivitat i alhora tota la seguretat a dipositants i clients en general. Per això cal molta més transparència, més operadors físics i digitals, una governança molt més clara i propera a les necessitats de la societat i entitats que no constitueixin considerades individualitzadament un risc sistèmic ("too big to fail"). Les limitacions a la concentració bancària han de ser, per tant, molt més estrictes, les condicions comercials molt més transparents i la interacció entre banca i poders de l'Estat infinitament més diàfana.

f. Cohesió territorial: una Catalunya plena i viva

La manera d'entendre la planificació i la gestió del territori ha evolucionat substancialment en les darreres dècades. D'un necessari reequilibri territorial, desenvolupat durant els anys 80 i 90 del segle XX per resoldre les greus mancances estructurals de bona part del país, avui observem el concepte de cohesió territorial, basat en entendre el territori com un tot que col·labora per tal d'estendre la cohesió social i la prosperitat.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible ens interpel·len com a societat i com a territoris, i ens fan veure que la resposta que la societat catalana necessita als reptes que ens plantegen només té sentit des del prisma de la cohesió territorial. Les zones urbanes creen riquesa, generen llocs de treball, desenvolupen tecnologia i sostenen la majoria de la població del país, però tot això no és possible de forma sostenible mediambientalment, econòmicament i social sense el concurs dels àmbits rurals i de la gent que hi viu, que proporcionen alimentació sana i de qualitat, energia, aigua, lleure, salut i patrimoni. Una Catalunya plena i viva només té sentit i futur a partir del compromís indestriable entre els seus àmbits rural i urbà.

L'eina per desenvolupar una estratègia efectiva de cohesió territorial és un Pacte Nacional Urbà-Rural, on el món rural (sostenible i cohesionat) i el món urbà (sostenible i cohesionat), treballem, des d'un necessari diàleg entre iguals, en un mateix pla d'equitat basat en la diversitat en què es fonamenten les dues realitats, per tal d'aconseguir una Catalunya sostenible i cohesionada socialment i territorial, on l'agenda urbana i l'agenda rural siguin instruments essencials, no contraposats, sinó coordinats de forma que permeti un desenvolupament harmònic de tot el país.

El Pacte Nacional Urbà-Rural com a marc, i l'agenda urbana i l'agenda rural, com a instruments, ens han de permetre desenvolupar i garantir la singularització del nostre territori, de manera que puguem passar d'unes polítiques socials, econòmiques, urbanístiques i ambientals homogènies a unes que cerquen solucions adaptades a les realitats socials, econòmiques i idiosincràsia específica dels nostres territoris, solucions adequades per als nostres micropobles i a les nostres àrees metropolitanes.

La propera Llei del Territori, el seu futur desplegament normatiu i el conjunt d'instruments de planificació territorial esdevenen una oportunitat per tenir eines de gestió del territori adaptades a la realitat del món rural i els petits municipis. Aquest marc normatiu i de gestió ha de ser un dels elements clau per garantir un desenvolupament sostenible i generar noves oportunitats per als habitants i empreses d'aquests territoris, convertint-se en entorns dinàmics que permetin l'arrelament, l'atracció i la generació de nova activitat, tot preservant i posant en valor el seu patrimoni territorial, la seva biodiversitat i el seu medi natural.

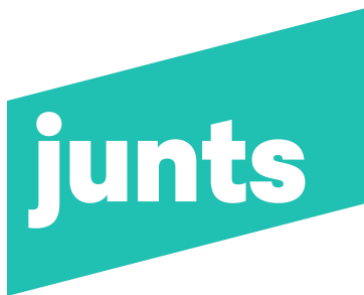
Apostem per una planificació i gestió del sòl i de les infraestructures industrials, agràries, de govern, de mobilitat, logístiques i digitals que prioritzin la cohesió territorial amb criteris de rendibilitat econòmica, social i ambiental, que aportin qualitat de vida residencial i alhora competitivitat a una economia que volem dinàmica, moderna i oberta al món, de manera que tinguem un país ple i viu.

Les infraestructures digitals, la fibra òptica, que ha d'arribar a tots els racons i municipis de Catalunya, i la tecnologia 5G són la base per arribar i crear nous serveis digitals i que permetin vertebrar digitalment el territori per combatre el despoblament rural i per ajudar a fixar la població al territori: tothom ha de poder desenvolupar el seu projecte econòmic i vital a qualsevol indret de Catalunya. Amb aquest objectiu, Junts per Catalunya promourà aquelles mesures que portin a la descentralització econòmica del país per potenciar la capacitat emprenedora, el creixement i la projecció del nostre teixit empresarial i social com a motor de canvi.

Però per garantir el dret universal d'accés a internet i a la tecnologia no només es pot fer amb el desplegament de les infraestructures sinó que hem de promoure les polítiques públiques necessàries per formar i capacitar digitalment la ciutadania perquè tingui una plena autonomia en l'ús de les eines digitals, tant per a l'ús social i personal, com per a desenvolupar la seva professió de forma digital i especialment per exercir els seus drets polítics.

Per a l'equilibri territorial del país considerem imprescindible continuar millorant l'oferta de transport públic al conjunt del territori, especialment en aquells àmbits de menys densitat urbana, de forma que esdevingui un sistema competitiu davant del transport privat i es converteixi en un factor de desenvolupament dels municipis i comarques, esdevenint un dels elements claus de cohesió territorial.

2.4. LA NOSTRA ACCIÓ POLÍTICA

a. Als municipis

En els darrers anys, el nostre país ha canviat i amb ell ho han fet també els catalans i les catalanes, que ara reclamem unes administracions públiques més modernes, obertes, transparents i eficients i una major participació en els afers públics, esdevenint actors i no mers espectadors. I aquesta demanda ciutadana afecta especialment els ajuntaments.

Catalunya és un país divers i plural, també territorialment. Tots els catalans i catalanes, visquin on visquin, han de poder desenvolupar els seus projectes vitals i professionals d'acord amb els principis d'equitat i d'igualtat d'oportunitats. Cohesió social i cohesió territorial van junts. Lluny d'uniformitats, els ens locals, per ser l'administració més propera a la ciutadania, són qui millor poden contribuir a aquest objectiu.

Els pobles i municipis, més enllà de ser les entitats bàsiques d'organització territorial, són projectes col·lectius per al progrés d'una comunitat ciutadana que inclou la societat civil i les institucions. Tenen un paper essencial en la vertebració i cohesió territorial d'un país i el seu potencial. I a l'hora de construir un estat de benestar pròsper i desenvolupat al servei de la ciutadania, transcendeix la seva dimensió, sobretot si es posa l'èmfasi en la forma com es connecten cap a allò més global.

Catalunya és una ciutat de ciutats, per emprar una expressió quasi noucentista que al segle XXI pren una nova dimensió. Tot ciutadà, visqui on visqui, ha de gaudir dels mateixos serveis i oportunitats per desenvolupar el seu projecte vital. I per això és imprescindible que els municipis esdevinguin part essencial de l'agenda urbana i territorial catalana. Menystenir-los, com està fent l'Estat espanyol, és un error de grans proporcions. L'Estat espanyol és un Estat centralista, radial, que porta segles desenvolupant un model de país centralitzat que ens és un fre per als territoris més dinàmics com el nostre. Catalunya som un país fronterer que mirem a Europa, mentre que per a Madrid no deixem de ser el "nordeste peninsular".

Els municipis han de tenir més capacitat d'influència i més marge d'aplicació de polítiques; calen més eines i més recursos per als ajuntaments, i no que cada vegada s'empeteixi el seu camp de joc.

Mentre els municipis reclamen més força i recursos, l'Estat va en la direcció contrària, fins al punt de voler espoliar els nostres estalvis, en un clar signe de desconfiança envers els ajuntaments.

El món local és una eina fonamental per a la construcció d'una Catalunya justa, lliure, igualitària, segura, sostenible, de progrés i de cohesió. És clau per garantir un bon funcionament dels serveis públics i contribuir al benestar i progrés de la ciutadania en el seu conjunt. És, en definitiva, una veritable estructura d'Estat.

Els ens supramunicipals, mancomunitats de municipis, comarques, vegueries (quan desapareguin les Diputacions) i àrees metropolitanes han de convertir-se en entitats descentralitzades de cooperació i col·laboració per entomar projectes territorials comuns

i alhora han de proporcionar totes les eines de suport que siguin necessàries cap als municipis amb menys població.

El 90% de la població de Catalunya es concentra en grans nuclis urbans, com a conseqüència de la despoblació dels municipis no urbans i els micropobles. Per promoure decididament el reequilibri territorial, fent prevaldre els principis de subsidiarietat, cal que aquests municipis tinguin accés a uns serveis públics de qualitat (especialment pel que fa al transport) i disposin d'un règim específic en matèria fiscal; a més, cal fer prevaldre l'autonomia local per determinar l'objectiu finalista de la cooperació local per via de transferències, considerar les especificitats pròpies dels micropobles a l'hora de gestionar l'urbanisme i l'ordenació del territori i promoure la seva presència institucional en els diversos espais de governança.

Barcelona ha estat sempre un símbol de llibertat i de progrés, i ha projectat al món la seva vocació de modernitat i d'innovació. Necessitem i volem una Barcelona que exerceixi de capital de Catalunya i no una Barcelona que aspiri a ser cocapital de l'estat amb Madrid, ni a ser una capital centralista a Catalunya. Volem una Barcelona capdavantera al món però també oberta a Catalunya, que exerceixi la seva capitalitat de manera col·laborativa amb el conjunt de municipis del país, compartint la seva vitalitat i dinamisme.

b. Als Països Catalans

Volem reforçar els lligams d'una nació compartida perquè reivindicuem que la nació catalana va més enllà de les divisions imposades de la geografia administrativa espanyola i francesa. Els diferents territoris que conformen els Països Catalans es veuen separats per la voluntat combativa de separar que practiquen diferents estats i administracions, tot i que compartim la mateixa llengua i cultura.

Volem fomentar la consciència de pertinença a cadascun dels territoris amb la idea de nació compartida, promovent la comunicació interdialectal entre les diferents variants de la llengua, difonent i practicant la cultura i tradicions compartides. Cal reduir els obstacles físics i d'infraestructures que ens separen, i enfortir els lligams per procurar la cooperació interadministrativa, econòmica i social en tots els àmbits.

Els Països Catalans seran allò que els seus ciutadans i ciutadanes vulguem que siguin. Avui som un espai lingüístic, cultural i comunicatiu dividit políticament. Des de la col·laboració i el treball conjunt, però sobretot des del respecte mutu, hem d'aprofundir en aquesta relació fraternal comuna.

c. A Europa i al món

Europa està vivint una profunda crisi: l'Europa dels drets i el benestar està amenaçada. No ha sabut donar una resposta adequada a la crisi migratòria, financera, social, i ara sanitària, ni al consegüent auge dels perillosos postulats d'extrema dreta. S'ha allunyat, en definitiva, de la resolució dels problemes reals dels ciutadans i ciutadanes europeus. El projecte europeu necessita flexibilitat i ser inclusiu amb la diversitat.

El creixement de l'antieuropisme, l'euroescepticisme i el populisme és en bona part una resposta a la frustració europea. Perquè avui la Unió Europea no és allò que havíem somiat. L'oblit constant dels principis fundadors de la Unió en són la principal mostra. Però davant d'això nosaltres defensem Europa com una oportunitat per a Catalunya. I pensem que Catalunya pot esdevenir també una oportunitat per a Europa. Davant de l'augment dels euroescèptics, nosaltres ens declarem euroexigents i defensem la recuperació del somni europeu, la recuperació dels valors fundacionals de la Unió Europea, uns valors de democràcia, llibertat, solidaritat, progrés, cooperació i drets humans, que avui malauradament semblen oblidats.

L'espai europeu és conscient de la lluita que té la nació catalana per aconseguir la independència. El coneixement de la situació i de la conflictivitat existent no és una qüestió que sigui discutible, és una certesa estesa en les cancelleries europees. Però també som coneixedors de l'estructura de l'Europa dels Estats, molts d'ells amb arrels colonialistes i amb projecció de protecció entre Estats per sobre de la protecció i projecció de la ciutadania.

La defensa d'Europa és convertir el procés català en una oportunitat per solidificar els valors i l'Europa dels drets, l'Europa de la ciutadania. Si la UE dóna una sortida pacífica i democràtica al conflicte, obre la porta al projecte europeu caracteritzat pel respecte als drets humans i per situar els ciutadans al centre.

Els grans Estat-nació, que amb les seves polítiques nacionals hegemòniques pretenen fer prevaler el seu propi bé per sobre del bé comú europeu, són els detonants d'aquesta amenaça. Amb l'afer català, Europa té una nova oportunitat. Una oportunitat per promoure la substitució dels grans estats nacionals per estats més petits que no tenen voluntat d'hegemonia, i són més proclius a participar en un projecte comú europeu amb la mirada posada exclusivament en el progrés i benestar de la ciutadania i en la diversitat cultural i lingüística inherents a la Unió Europea.

Volem ser un estat dins d'una Europa transformadora, capaç d'adaptar-se a les noves realitats, d'innovar en democràcia tenint la base en la participació ciutadana. Catalunya s'identifica amb l'Europa de la diversitat i la pluralitat, dels drets humans i l'estat del benestar, de l'acolliment i la prosperitat, de la cultura i la qualitat de vida. Una Europa que ha de ser un actor important en la solució de la crisi política amb Espanya, perquè avui Catalunya és un afer europeu.

Amb aquesta màxima, la de la millora del benestar de tots els ciutadans i ciutadanes sense exclusions, cal posicionar estratègicament Catalunya dins d'Europa. Catalunya hem de saber crear consciència de futur compartit amb Europa i convertir Catalunya en un actor efectiu de transformació cap a una societat i una economia europees basades en el coneixement, mitjançant aliances entre els agents públics i privats i un compromís polític ferm. Cal fer convergir Catalunya amb els estàndards dels països europeus més desenvolupats i posicionar Catalunya en el mapa mundial en el camp de l'educació superior, la recerca i la innovació amb el nostre capital humà i el nostre talent al centre.

Cal posar en valor la rellevància geoestratègica de la conca mediterrània, per tant cal que Catalunya esdevingui interlocutor per promoure la pau, l'estabilitat i la prosperitat a tota la regió, i fomentar el desenvolupament humà i sostenible entre les dues ribes.

Catalunya ha de ser la gran defensora al món en la reivindicació dels drets civils i polítics i ha d'anar a buscar els demòcrates i progressistes d'arreu per teixir aliances encaminades a la seva defensa.

Junts per Catalunya tenim presència al Parlament Europeu i aquesta és una presència imprescindible per treballar en construir una millor Europa i en sumar confiança i suports a la causa de Catalunya. L'Europa dels estats i governs és una Europa sovint sorda que obeeix interessos d'estat; però l'Europa de la ciutadania, de la llibertat i de la democràcia és una Europa oberta a la causa catalana. Hem de sumar suports, aliances i comprensió entre la ciutadania, les entitats, l'opinió pública i publicada, les universitats, els think tanks...

Catalunya és una nació que vol ser Estat. I amb aquest objectiu cal impulsar la nostra projecció al món amb l'assoliment del respecte internacional per la capacitat extraordinària de supervivència com a país i la voluntat tossuda de constituir-se com a Estat. Amb iniciativa, passió i persistència, el procés nacional que hem viscut aquests darrers anys és avui conegut al món. Diferents institucions s'han posicionat i dictaminat de forma crítica sobre el tracte rebut pel nostre Govern, amb presó i exili, i la repressió viscuda per la nostra ciutadania. Avui Catalunya és sinònim de lluita pacífica per la llibertat.

Però la projecció de Catalunya, monopolitzada en part aquests darrers anys pels fets polítics, és molt més rica i comprèn àmbits com la cultura i l'art, l'economia, la ciència i la recerca, la tecnologia i la digitalització, o la cooperació i la solidaritat, a més de la defensa dels drets i les llibertats col·lectives. Són àmbits que hem de posar en valor i que en cap cas volem renunciar-hi.

2.5 CIUTADANIA, TRANSPARÈNCIA I BON GOVERN

a. Transparència política. Acabar amb la corrupció

Sense transparència no pot haver-hi confiança, i sense confiança no hi ha autèntica democràcia. La transparència i el retiment de comptes en l'exercici de responsabilitats polítiques han de ser la norma ineludible, han de ser un valor d'acció política i anar més enllà de l'estricta compliment de la llei; els principis plenament integrats a les institucions públiques, on la corrupció i les males pràctiques siguin inacceptables i d'immediat rebuig i separació.

Per una societat de persones lliures i iguals cal lluitar sense treva contra el frau, l'elusió fiscal i la corrupció. S'ha de repartir el poder en el màxim de persones per garantir la llibertat, el bé comú, l'estat del benestar.

La lluita contra la corrupció ha de ser una prioritat de primer ordre per guanyar la confiança dels ciutadans i ciutadanes. Els valors de la meritocràcia, l'honestedat en la gestió pública, la salvaguarda de l'interès general i la gestió responsable són valors irrenunciables.

En tot país i govern existeixen grups d'influència i pressió que intenten avantposar els interessos particulars a allò que és més convenient per al conjunt de la ciutadania. Hem viscut i patim moltes situacions en les quals la presa de decisions pivota de la ciutadania als grans grups de poder socioeconòmic. Són aquestes situacions les que allunyen la política dels ciutadans i ciutadanes, i provoquen frustració i manca de confiança en la política.

La ciutadania apoderada ha de ser corresponsable: d'una banda administració i administrats i de l'altra govern i ciutadania han de cogovernar plegats. No som un país de grans riqueses materials. Però sí que som un país que vol llaurar-se un futur de més llibertat i més justícia social. I per aconseguir-ho cal assegurar una riquesa que només depèn de nosaltres: la riquesa ètica. Perquè l'ètica no ha de ser un ingredient més, sinó que és la solució. El marc ètic és imprescindible per al bon funcionament si volem ser un país amb èxit i amb futur.

La transparència, l'accés a la informació pública i el bon govern representen un pas qualitatiu cap a una democràcia oberta que permeti avaluar la qualitat de les administracions i les polítiques públiques, potenciar el control ciutadà sobre els poders públics i la participació de la societat civil organitzada.

b. Apoderament de la ciutadania, participació i govern obert

L'autèntica democràcia està basada en la voluntat lliure de la ciutadania. Aquesta és i ha de ser el centre de l'interès de la política. La preservació d'espais decisoris només per a elits polítiques i socials no és propi de democràcies modernes participatives. La veritable política democràtica només es pot estructurar a partir de la confluència de voluntats ciutadanes, amb veritable poder de decidir, no només d'escollir.

La ciutadania ha de fer sentir la seva veu compartint amb els gestors públics el lideratge i, en la mateixa mesura, la responsabilitat de la decisió. Cal integrar la societat civil en la presa de decisions responsables, per això és imprescindible que l'administració actuï amb transparència i promoció l'adquisició de capacitats per part de la ciutadania que li permetin una implicació responsable en el desenvolupament de millores col·lectives.

En moments que els populismes i totalitarismes estan en creixement arreu d'Europa, Catalunya ha de garantir un espai de veritable democràcia participativa directa, on les decisions transcendentals siguin preses per la ciutadania, i on no hi hagi dogmes preestablerts més enllà de la plena garantia de l'exercici dels drets i llibertats inherents a les persones.

Catalunya s'ha de nodrir d'institucions que no perdin mai de vista que estan al servei de l'interès general i de les persones. I construir un marc d'interrelacions econòmiques en

què prevalguin els principis d'honestedat, de responsabilitat corporativa i d'escrupolós respecte de la legalitat. Aquest apoderament s'haurà d'estructurar des de l'àmbit local, el més pròxim a la ciutadania. Per això cal introduir la transformació digital en aquest terreny, mitjançant eines des de les quals els ciutadans puguin participar de forma efectiva.

Apostem pel govern obert com a fórmula de millora i aproximació entre administració i ciutadans. Entenem el govern obert com la confluència en una sola estratègia de les polítiques de transparència, dades obertes i participació ciutadana de manera transversal a tota l'administració.

c. Avaluació i retiment de comptes

La bondat de les polítiques públiques s'ha de mesurar en funció dels seus resultats. L'administració s'ha d'impregnar d'una nova cultura on l'acció política es valori menys en termes d'*input* (quin pressupost tenim i quants diners en gastem) i es valori més en termes d'*outcome* (quin resultat té la política en el seu objectiu marcat; com hem canviat la realitat).

És imprescindible trencar tabús i apostar decididament per la innovació social, l'experimentació i l'avaluació dels resultats de les polítiques públiques amb metodologies científiques i comparables de retorn ambiental, social i econòmic. Aportar coneixement sobre la vàlua de les diferents solucions i garantir-ne que la triada és la més adequada en termes d'eficàcia i eficiència.

Cal retre compte a la ciutadania de com s'utilitzen els recursos públics d'una manera més completa. I apoderar-la perquè sigui exigent en les explicacions dels polítics més enllà de la simplificació de mostrar variables agregades interpretables i afectades per multitud d'altres factors.

Les institucions han de mostrar i justificar el retorn que tenen els recursos invertits, posant en valor que res és gratuït i que allò que s'inverteix en una política va necessàriament en detriment d'una altra. Només així podrem garantir la coresponsabilitat de tothom, sense caure en promeses fàcils i en la ideologització de la gestió pública. A aquest fi, la ciutadania, té dret a decidir on s'inverteixen els pressupostos.

d. Modernització de l'Administració

L'Administració pública sempre ha d'estar en un continu procés de millora i de modernització. La reducció de rigideses burocràtiques, la gestió per resultats, així com també la receptivitat davant dels ciutadans i ciutadanes, l'avaluació, la transparència i el retiment de comptes són conceptes que avui són imprescindibles en una administració que veritablement estigui al servei de la ciutadania.

Però les transformacions en l'Administració pública sempre són complexes, i ho seran encara més en un món que canvia constantment, que s'enfronta a situacions noves on

cal gestionar des de la incertesa. I és en aquest punt que l'Administració necessita lideratge i voluntat de servei. I, sobretot, necessita el talent i el compromís del seu personal per esdevenir una administració de persones per a les persones. Uns servidors públics que amb la seva voluntat de servei contraresten sovint les mancances d'un sistema que pateix d'un mal finançament i massa rigidesa. Cal que el procés de selecció i promoció en la funció pública es basi en paràmetres moderns i innovadors que no només valorin els coneixements sinó també les habilitats i les competències, tant tècniques com transversals.

Sense una bona administració, un país no pot aspirar al benestar de tota la seva ciutadania. Necessitem noves formes de gestió adaptades a les necessitats canviants. L'actual model de gestió pública és el d'una administració burocratitzada, dominada pels principis de jerarquia, uniformitat i formalismes. Aquest model encarcarat és incapaç de donar resposta a les necessitats canviants de la nostra societat, impulsar la competitivitat i el creixement econòmic, i assolir un major grau de cohesió.

Cal, per tant, afrontar la modernització del conjunt del sector públic, cap a noves formes de gestió que impliquin millors i més àgils capacitats de resposta adaptades als requeriments de la ciutadania. I fer-ho a través d'una nova administració pública, l'Administració Digital de Catalunya, que faciliti i generi nous serveis públics per millorar i acostar l'Administració a la ciutadania, situant-los al centre de tot i de qualsevol servei públic.

La penetració digital a Catalunya 10 punts per sobre de la mitjana de la UE ens situa al davant de la transformació digital europea gràcies als seus assoliments en connectivitat, capital humà i serveis públics. La digitalització ha de ser el principal motor de canvi de l'administració que permeti abordar amb solvència la imprescindible simplificació administrativa i la finestra única, així com, amb menys recursos públics, millorar l'eficiència de la gestió pública i la qualitat dels serveis públics.

Aquesta digitalització de les infraestructures, de la ciutadania, dels seus drets i responsabilitats, i de l'administració s'ha d'acompanyar d'una política nacional de ciberseguretat per protegir ciutadania, empreses i institucions per esdevenir un país cibersegur.

e. Dret a la protecció de les persones, els animals i els béns

Catalunya ha de disposar dels mecanismes adequats per garantir i defensar la seguretat dels seus ciutadans així com l'exercici dels seus drets i llibertats. Concebem la seguretat ciutadana d'un país com un efecte de la llibertat dels seus ciutadans que volen conuiu en pau i justícia en un entorn de prosperitat. Com més avancem en la promoció de principis com la llibertat, la igualtat, el respecte, la convivència, l'equitat, la participació i l'ètica, com més garantim el lliure exercici del dret de reunió, de manifestació i la resta de drets fonamentals, ja siguin civils o polítics, més sentirem tots els ciutadans que compartim un projecte comú i més respectarem espontàniament les nostres pròpies normes de convivència i, en conseqüència, més segurs i lliures ens sentirem al nostre país.

La seguretat és un dret que ha de ser garantit mitjançant polítiques públiques orientades a crear un marc de cohesió social i convivència ciutadana, i de protecció de les persones i els béns. En aquest sentit la protecció civil s'ha de fonamentar en la reducció del risc i la promoció de la resiliència i ha de seguir els paràmetres establerts a nivell internacional: el Marc Sendai i l'Agenda 2030. L'orientació de les polítiques de seguretat s'ha de basar en els principis democràtics i el respecte dels drets i ha de garantir la protecció de les aspiracions legítimes de les persones i de les activitats socials i econòmiques, així com els drets de la natura. S'ha de reforçar la seguretat al món rural, tant per la seguretat de les persones com pels béns rurals, especialment vulnerables pel seu aïllament.

És el moment per revisar el model de seguretat actual. La conjugació de seguretat i llibertat és el que atorga a un Estat democràtic modern un reconeixement del benestar de la seva ciutadania. El lliure exercici de drets i llibertats és una de les principals expressions de la seguretat de la ciutadania.

El model de seguretat ha d'anar més enllà del model policial. Participació ciutadana, formació, prevenció i exercici de drets atorguen a una societat moderna eines que garanteixen la seguretat.

Catalunya ha de garantir la seguretat de la seva ciutadania i el ple exercici dels seus drets i llibertats, i de la protecció dels béns patrimonials dels seus habitants, amb els mecanismes i recursos adequats per defensar-ne la seguretat, la propietat privada i els drets i llibertats.

Com a reflex del seu model de societat culta i evolucionada, Catalunya garantirà un marc normatiu de protecció dels animals, en funció de la naturalesa específica de cada espècie i la seva relació amb l'ésser humà, eliminant qualsevol rastre de permissibilitat en el maltractament animal, especialment en aquells considerats de companyia o sota control humà, i garantint el tracte ètic i el benestar en el sector dels animals destinats a consum humà.

Cal el reforçament dels cossos de seguretat actualment existents sota comandament de les autoritats catalanes. Tot agent de seguretat ha de tenir un comportament propi d'un cos democràtic i professional, per tal de garantir la seva eficàcia i transparència.

f. Modernització del sistema i el poder judicial

L'Estat espanyol ha demostrat no superar les proves d'estrès del seu sistema judicial quan s'ha hagut d'enfrontar a procediments que qüestionen el sistema establert fins al moment. En els processos sobre la independència de Catalunya sovint s'ha subvertit el propi ordenament jurídic, tant en qüestions processals com de fons. S'han habilitat tribunals clarament incompetents per jutjar determinades qüestions i s'ha retorçat la legislació per sancionar conductes impunes amb penes molt severes.

D'altra banda, els alts tribunals no han estat capaços de complir amb una altra obligació

bàsica de la Justícia en un estat modern i democràtic. La garantia dels drets bàsics de la ciutadania. I, entre aquests, un de fonamental: la llibertat d'expressió. Quan aquest dret ha tingut per objecte la crítica d'institucions que componen el nucli dur del règim —monarquia, Constitució, integritat de l'Estat— s'han condemnat i sancionat conductes que els tribunals europeus han acreditat com emmarcades en aquest dret fonamental que tot sistema judicial d'un estat hauria d'integrar com a element de garantia dels seus ciutadans i ciutadanes.

Malgrat les correccions efectuades pels tribunals europeus respecte l'actuació del sistema judicial espanyol, aquest és tributari d'un aïllament provocat per la baixa receptivitat de les resolucions europees de drets fonamentals. El Tribunal Constitucional no empara els drets dels ciutadans, més aviat s'ha encarregat de liderar la protecció de les decisions estructurals de l'estat enfront de tots aquells moviments que qüestionen el sistema. Per la seva banda, el Tribunal Suprem s'ha erigit en el protector dels poders establerts (decisions a favor de la banca i en contra de la ciutadania; sentència del procés).

Aquesta tendència d'autoritarisme judicial i connivència amb determinada concepció de l'estat, fa temps que ha arrelat en els més alts òrgans judicials de l'Estat. Moltes vegades pot semblar que el reconeixement i ascens en la carrera judicial pot venir condicionat pel posicionament ideològic. Així la jutgessa de l'Audiència Nacional (òrgan substituït del franquista Tribunal de Orden Público) que va empresonar els dirigents polítics i civils del procés independentista, els nostres presos polítics i preses polítiques, ha estat ascendida al Tribunal Suprem.

El Tribunal Europeu de Drets Humans ha condemnat en nombroses ocasions el Regne d'Espanya per no investigar tortures: en cinc d'aquestes condemnes el Magistrat havia tingut els presos sota custòdia.

El Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura també va criticar els mètodes d'aquest jutge, premiat amb el nomenament de ministre del govern de l'Estat espanyol.

Des del 2014 el Consell d'Europa està criticant l'Estat espanyol per la politització del sistema que designa el poder judicial. Aquest òrgan, de forma reiterada, ha retret que no s'utilitzin criteris objectius i requeriments d'avaluació per escollir la cúpula judicial. El GRECO (Grup d'Estats Contra la Corrupció) ha evidenciat en els darrers informes la politització del sistema d'elecció dels alts càrrecs del poder judicial.

Nombroses organitzacions internacionals han denunciat els processos contra l'independentisme català portats a terme per la comunitat de poders estatals i abanderats pel mateix sistema judicial en la seva màxima expressió, el judici de l'1-O escenificat en la seu del TS: l'ONU, mitjançant alts comissionats i experts en drets humans; el grup de detencions arbitràries; representants del Consell d'Europa; l'Organització Mundial Contra la Tortura; International Right Watch; Human Rights Watch; Front Line Defenders, i International Association of Democratic Lawyers, entre d'altres.

Especialment crític amb la situació de presó provisional i de la posterior condemna de sedició als líders socials, Jordi Sánchez i Jordi Cuixart, ha estat Amnistia Internacional

que en diversos informes qüestiona el seu tractament judicial i adverteix de les greus conseqüències que pot tenir la sentència, que la considera com una veritable amenaça pels drets, la llibertat d'expressió, la manifestació i la reunió pacífica.

Tots aquests factors provoquen que el sistema judicial espanyol estigui ancorat en el passat, hereu d'una tradició estructural franquista; amb un sistema d'accés decimonònic i dominat per castes; elecció de les cúpules per designació política, i amb un creixent interès per intervenir en la vida política i social.

És un sistema allunyat de les necessitats ciutadanes, poc eficaç, i incompreensible per a la ciutadania. És possible aconseguir que l'administració de justícia funcioni de forma àgil, propera i aplicable a tots els ciutadans, sense que existeixi la percepció generalitzada i, amb base fàctica, que la posició econòmica, social o ideològica tenen influència sobre les resolucions. Aquests defectes de funcionament provoquen una crisi de confiança en la institució que dinamita un dels pilars fonamentals d'un estat democràtic.

Catalunya ha de dotar-se d'una justícia eficaç, de proximitat i accessible, que disposi dels recursos necessaris per processar les accions empreses pels ciutadans amb diligència i en un termini i cost raonable, que preservi la seguretat jurídica, que garanteixi la igualtat i la tutela judicial efectiva, que sigui exemplar i exigent amb el compliment de les lleis i que n'asseguri una bona aplicació.

Per això cal de forma imprescindible eliminar les acusacions múltiples per part de les administracions públiques, respectar els terminis tant per l'administració com per l'administrat, amb una igualtat d'armes real, i decidir quin model judicial es vol utilitzar.

S'ha de revisar tot el sistema d'accés a la carrera judicial, s'ha de reformular la formació judicial, aconseguir apropar una institució tan important per a la ciutadania com allunyada ho és en l'actualitat. L'administració de justícia existeix com a bé per als ciutadans, al servei d'aquests.

El sistema penitenciari català ha d'avançar en la mesura que també ho fa la societat davant dels nous reptes que tenim. Cal apostar per metodologies de treball que apostin pel diàleg, com a exemple d'una correcta convivència. També impulsar els models de participació i establir un diàleg real amb la comunitat a través de les taules del tercer sector, així com altres entitats de l'entorn. És important establir mecanismes per tal que es pugui fer un seguiment post penitenciari que ajudi a la rehabilitació i inserció social.

La Justícia en una República Catalana ha de partir de dos elements clau. La Justícia emana del poble i la Justícia ha de ser independent, alhora que eficient i de qualitat. Si ens creiem aquests elements, caldrà que la ciutadania participi activament i democràticament en l'elecció, si més no, de la cúpula judicial i dels òrgans més pròxims al ciutadà i al mateix temps haurem d'assegurar la més absoluta independència de la funció judicial respecte dels altres poders o funcions de l'estat.

Cal reivindicar socialment la necessitat de resoldre els conflictes mitjançant la mediació i/o l'arbitratge i, al mateix temps, posar els mitjans adients perquè aquests sistemes

alternatius de resolució de conflictes siguin el paradigma de la resolució ràpida i efectiva de tots els litigis i controvèrsies.

Si es faciliten els mitjans adients perquè la ciutadania en general pugui debatre i resoldre els seus conflictes per aquesta via, aconseguirem un gruix rellevant de juristes i professionals escampats al territori, amb formació constant, independents, responsables, imparcials, assenyats i amb expertesa jurídica i/o professional, i tindrem llavors el bressol de la futura Justícia de la República Catalana.

g. Defensa dels drets civils i polítics

L'Estat espanyol no ha tingut mai la voluntat de garantir la separació dels poders de l'Estat. Malgrat que la Constitució espanyola així ho preceptua, la voluntat estatal ha estat la del més absolut control de tots els estaments que han fet impossible l'efectivitat de la separació de poders que s'estableix en l'article 97. El mateix Estat espanyol ha estat infractor de la seva norma fonamental.

Els poders constitucionalment reconeguts no han estat instruments útils que garantissin els drets civils i polítics dels seus ciutadans. Quan s'han produït situacions on l'Estat s'ha vist contraposat enfront l'exercici de drets per part de la ciutadania, els diferents poders han reaccionat, gairebé unànimement, per preservar un mal anomenat ordre constitucional quan en el fons l'únic interès ha estat el de protegir i perdurar un ordre sociopolític nascut d'una transició política que no va ser capaç de revisar una llarga i cruenta dictadura que havia laminat la major part dels drets de la ciutadania.

És paradigmàtica la reacció dels poders legislatiu, executiu i judicial enfront de la mostra de voluntat del poble català per voler-se autodeterminar. La reacció ha estat en tots i cada un dels diferents nivells de cada un dels poders estatals l'absoluta negació de l'exercici dels drets ciutadans, tant en la perspectiva individual com col·lectiva.

La negació en seu parlamentària, la inexistència de diàleg i la conseqüent recerca de solucions per part de l'executiu, l'ús de la violència indiscriminada, injustificada, i totalment abusiva contra la ciutadania indefensa l'1-O; la brutal repressió judicial que ha prescindit dels procediments legalment establerts, ha reinterpretat normes en contra dels investigats i acusats; ha usat i abusat de la privació de llibertat de forma totalment contrària a la legislació interna i internacional.

La Sentència recaiguda en el procés de l'1-O contra els presos i les preses polítics serà un punt d'inflexió en la reinterpretació de drets civils i polítics que la ciutadania havia assumit com a propis i havia exercit de forma pacífica fins el moment. La voluntat cada vegada més creixent de determinats organismes judicials per intervenir en la vida política d'institucions catalanes que representen els ciutadans és totalment inadmissible en un estat democràtic modern; tant com les continuades interferències del poder executiu per condicionar decisions judicials quan els ha interessat.

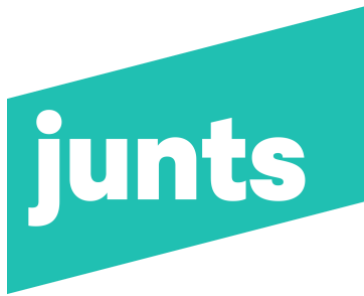
Un Estat que no permet a la seva ciutadania el normal exercici de drets i llibertats no podrà ser considerat mai com un estat plenament democràtic en la concepció moderna

junts

del nostre entorn. La defensa de l'exercici dels drets i llibertats civils individuals i col·lectius és bàsica, fonamental, per a una correcta convivència i un creixement com a societat, que permetrà la riquesa i pluralitat necessàries en tota societat plenament democràtica i moderna.

Hem d'aconseguir la plena separació de poders, més enllà de la democràcia formal, assolir un sistema democràtic avançat, on es faci possible la solidaritat, la col·lectivitat, la pluralitat, la igualtat i el més rigorós respecte als drets i llibertats de tota la ciutadania.

BLOC 2. CAP A LA REPÚBLICA CATALANA

1. El referèndum de l'1-O

L'1-O els catalans i les catalanes vam exercir el dret a l'autodeterminació. Dret que, com a principi fonamental dels drets humans que és, així quedà explícitament recollit a l'Assemblea General de les Nacions Unides del 4 i 5 de desembre del 1950. I el vam exercir malgrat i sobreposant-nos a l'acció repressiva de l'Estat. Gràcies, sobretot, al coratge immens d'una ciutadania capaç de donar una de les lliçons de resistència pacífica més immenses de les últimes dècades a escala mundial.

Gràcies, també, a l'acció de les institucions catalanes: el Parlament que li va donar la base legal, d'acord amb el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de Nacions Unides; el Govern, que el va organitzar i sobretot a la iniciativa ciutadana que organitzadament, primer des de les entitats sobiranistes i posteriorment des de centenars d'iniciatives arreu del país, es van mobilitzar per defensar les escoles i salvaguardar els espais de votació i les urnes. És per haver organitzat aquell referèndum que avui els membres del govern de Catalunya, la presidenta del Parlament i els líders de la societat civil estan perseguits judicialment per l'Estat espanyol i viuen a la presó o a l'exili.

De l'1-O se'n deriva un mandat: fer de Catalunya un Estat en forma de República. L'1-O és el moment fundacional de la República catalana. És la llavor que ens mostra la possibilitat de culminar amb èxit el nostre procés d'independència. L'1-O ens indica que amb una determinació política ferma i una mobilització ciutadana continuada el procés d'independència és irreversible. La nostra prioritat política és, en aquest moment de la història del nostre país, implementar plenament aquest mandat i fer-lo plenament efectiu. El repte del moviment independentista avui no és, doncs, un repte de legitimitat: del dret a implementar la República el vam guanyar l'1-O. El nostre repte és materialitzar plenament aquell mandat.

Ens sentim i ens volem preocupats pel mandat de l'1-O. Per convicció democràtica, però també ens sentim i ens volem preocupats pel mandat de l'1-O perquè sabem que la República catalana és el millor instrument que podem disposar per servir els nostres ideals de llibertat, igualtat, prosperitat, civilitat, cultura, diversitat i justícia social. Tenim la ferma convicció que la República catalana independent és el millor escenari pel progrés individual i col·lectiu dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Per a aquells que donen suport a la independència, però també per a aquells que no hi donen suport. Perquè, per definició, la República és un projecte inclusiu, que ha de servir per fer un país millor ens tots els sentits, i que per tant ha de servir per beneficiar a tota la seva ciutadania, sense discriminació.

Contra aquells que afirmen que el projecte independentista divideix el país i posa en risc la seva unitat civil, nosaltres afirmem que la República ens reunifica com a poble, al marge de quina sigui la ideologia i quines siguin les preferències nacionals de cadascú, totes elles igual de legítimes. Som conscients de que una de les raons principals que ens ha dut fins aquí és la incapacitat d'Espanya de comprendre la seva pluralitat i no

caurem en aquest error, haurem de garantir que la gent que no aposti directament per la República s'hi senti inclosa i es mantingui aquesta unió entre catalans que ha perdurat en el temps malgrat totes les dificultats, és per això que creiem que la República és l'únic projecte polític que pot garantir efectivament i de manera duradora aquesta unitat civil.

La història contemporània ens ensenya que la democràcia mai divideix, ans al contrari: és l'únic que pot garantir la unitat de societats ideològicament plurals i diverses, i que allò que divideix és, per definició, la repressió i l'autoritarisme. El moviment independentista ha fet del principi democràtic la base del seu mètode i la seva acció política. Des de Junts per Catalunya treballarem per construir un ampli consens d'actors polítics, socials i econòmics per donar i exigir respecte a la decisió expressada a les urnes i particularment a l'exercici del dret a l'autodeterminació, en el nostre cas ja exercit l'1-O i proclamat en la Declaració d'independència del 27-O. Sabem que aquest ampli consens és possible perquè la pràctica totalitat de la ciutadania catalana és demòcrata i exigeix respecte per la democràcia.

2. Les lliçons de l'octubre del 2017

És fonamental aprendre les lliçons derivades dels fets de l'octubre del 2017. L'octubre del 2017 l'Estat no va voler dialogar i va optar per desfermar una repressió inèdita en cap altre estat de la Unió Europea des de fa dècades, tot embarcant-se en una deriva autoritària. El conflicte contra la voluntat majoritària expressada a les urnes a Catalunya reiteradament des del setembre del 2015 ha servit per fer emergir les pitjors pulsions d'un estat que, tal com ara es demostra, va fer una transició fallida a la democràcia i no compleix alguns dels requisits bàsics per formar part de la Unió Europea. L'Estat espanyol que va sorgir del franquisme no és un veritable estat de dret homologable als de la resta d'Europa i del món avançat i molts dels seus poders i institucions més decisius mantenen les seves arrels culturals en la dictadura. Tot això s'ha vist meridianament clar arran del desafiament pacífic al qual els independentistes catalans van sotmetre l'Estat durant la legislatura 2015-2017.

Després del referèndum de l'1-O, el govern de Catalunya va optar decididament pel diàleg i la mediació. L'Estat va rebutjar aquesta oferta de negociació. L'octubre del 2017 mostra el menyspreu al diàleg per part de l'Estat espanyol a la vegada que ja ens indica que el diàleg no arribarà sense una mobilització ciutadana i una acció política determinada que assumeixi la confrontació democràtica com inevitable. Des de l'octubre del 2017 ja sabem, per tant que, el diàleg sense coherència i fermesa en l'acció política és, amb tota seguretat, un camí estèril. Aquest és la veritable conclusió a la qual ens condueix el principi de realitat: sense confrontació difícilment hi haurà una negociació real amb l'Estat espanyol. Tant cert és això com que la confrontació ha de tenir un límit absolut i infranquejable, que és el del seu caràcter pacífic, democràtic i no violent amb la determinació d'assumir els riscos de la repressió i rebutjant la por amb la que l'estat intenta desmobilitzar el procés d'alliberament nacional.

Per culminar el procés d'independència cal una revolta democràtica com la que ja vàrem començar a viure l'octubre del 2017. Junts no renunciarà a exercir totes les accions polítiques necessàries per fer efectiva la independència de Catalunya, sempre i quan

siguin democràtiques i no violentes. L'Estat no cedirà i no respectarà el dret a l'autodeterminació (ja exercit) del poble de Catalunya i no s'asseurà a negociar si no se'l força a fer-ho per mitjà d'una confrontació democràtica, pacífica i no violenta. Aquesta confrontació i mobilització ciutadana en favor de la República catalana ha de trobar en tot moment la complicitat mínima deguda en les institucions, impeding que actes de desobediència cívica impulsades des de la ciutadania siguin reprimits per aquelles institucions pròpies a qui justament es pretén dirigir el compromís en els objectius comuns.

L'Estat espanyol mai accedirà a una negociació amb Catalunya que tingui per objecte l'exercici del dret d'autodeterminació ni per bona fe, ni per acceptació del principi democràtic, independentment de quina sigui la majoria partidària de la independència per àmplia que sigui. Per això, l'eixamplament de la base electoral i social de l'independentisme és del tot convenient, però no és ni molt menys suficient per tal de doblegar la resistència de l'estat. Amb l'eixamplament de la base no n'hi ha prou. Perquè Espanya no és ni el Canadà ni el Regne Unit i no reacciona amb el mateix esperit democràtic a un desafiament pràcticament idèntic al que van haver de gestionar aquests altres dos estats, també occidentals. La base es consolida i la seva determinació creix quan defensa els seus drets i resisteix davant la repressió -l'exemple més clar en aquest sentit es el referèndum de l'1-O- i no quan es cau en estratègies vacil·lants. Perquè no només volem ser més, també cal que siguem més determinats. L'1-O és el millor exemple de determinació col·lectiva. En conseqüència, Junts assumeix plenament com a estratègia per assolir la plena efectivitat de la independència de Catalunya, la confrontació amb l'estat espanyol utilitzant la desobediència civil i la no cooperació de manera democràtica.

La confrontació amb l'Estat ha de ser compatible amb qualsevol d'aquests dos escenaris: forçar un diàleg i una negociació amb l'Estat (que desemboqui en un eventual referèndum acordat); o assolir la independència al marge de tota negociació (via unilateral), primer de facto i després de dret. La confrontació no és incompatible amb la voluntat de diàleg, ans al contrari. Mai hem abandonat ni mai abandonarem la via del diàleg i la negociació. Però una negociació seriosa requereix d'unes condicions que en aquest moment són completament absents: la necessitat d'una garantia externa (mediador) d'aquest diàleg; mètode i establiment d'una agenda de diàleg; molt treball discret i preparatori d'una eventual taula de diàleg; i poca exhibició propagandística de la mateixa, entre d'altres.

L'Estat només es veurà obligat a negociar de manera seriosa si percep que la seva correlació de forces evoluciona de manera negativa als seus interessos. I la confrontació sostinguda, determinada i estratègica és una condició necessària per a aquesta evolució de la correlació de forces. En qualsevol cas, després de l'1-O, un nou referèndum només podria tenir algun sentit en cas que estigui acordat amb l'Estat i que hi hagi les garanties que aquest en respectarà el resultat, cosa que en l'actual estat sembla impossible. La propiciació d'un escenari de negociació real amb l'estat espanyol ha d'impedir acceptar escenaris de rebaixa de plantejaments o de renúncia als objectius.

L'estratègia de la confrontació és inevitable perquè Europa (i el món) només ens reconeixeran si persistim i ens convertim en una veritable qüestió internacional. Cal,

però, de manera que la independència sigui vista com la millor solució a aquest problema, tant pels ciutadans catalans com pels estats petits i mitjans.

3. Els actors i les condicions de la confrontació

Tant les institucions com la societat civil s'han de preparar de manera sòlida i conscient per a aquesta confrontació pacífica, si volem que culmini amb èxit. Cal crear les condicions psicològiques, polítiques i materials per tal que la confrontació millori la correlació de forces amb l'Estat. La confrontació no pot limitar-se a buscar només el desgast reputacional i polític de l'Estat. En aquest camp hem avançat molt des de l'octubre del 2017 fins ara i, de fet, el règim del 78 (i la seva imatge exterior) mai havien estat en una situació tan fràgil com ara, en part a les seves contradiccions internes i també al descrèdit creixent de les seves pròpies institucions de referència, com és el cas de la Corona. Tanmateix, és ingenu pensar que el desgast reputacional i de legitimitat de l'Estat serà suficient perquè aquest canviï. Cal activar estratègies també de desgast a d'altres nivells.

L'estratègia de Junts per Catalunya passarà per un desgast del poder de l'Estat a Catalunya des de tots els nivells institucionals, però també pel fet que cada grup de JxCat al territori i les institucions, es plantegi accions concretes per tal d'augmentar la força de l'independentisme en la seva àrea d'influència territorial. Entre les prioritats, reduir la dependència dels oligopolis financers o energètics dependents de Madrid, que no només donen un servei deficient i car als ciutadans i les PIMEs catalanes, sinó que a més actuen com actors polítics favorables a la unitat d'Espanya quan hi ha moments de crisi. Cada càrrec electe o de lliure designació de Junts per Catalunya té la obligació de plantejar-se i dur a terme aquelles polítiques que puguin reduir més la influència de l'Estat a Catalunya i augmentar el suport social per l'independentisme, tot construint una societat més lliure, igualitària i pròspera. Per tal que la desobediència civil sigui veritablement eficaç i ens permeti avançar de veritat és imprescindible afectar els interessos econòmics de l'estat espanyol. La palanca econòmica és fonamental per tal que la confrontació pacífica amb l'estat espanyol sigui realment exitosa.

Els ciutadans i els treballadors públics han de ser (hem de ser) conscients que la confrontació, com aquella estratègia política que ens ha de portar a la llibertat de Catalunya, suposa sacrificis personals i patrimonials. Catalunya som un país profundament solidari ho hem demostrat abastament i ens ho hem demostrat en particular en el procés cap a la independència, auto protegint-nos i protegint aquells que s'hi ha posat al capdavant i s'hi han implicat personalment en front de la desbocada repressió de l'estat espanyol. Cal aprofundir, ampliar i estructurar aquesta solidaritat amb una xarxa suficient, eficient, i segura. Cal crear un Fons de Protecció pels Defensors de la República i una xarxa de persones i entitats amb aquesta finalitat. Cal crear un grup o grups (o comptar i recolzar amb aquells que existeixen) d'advocats i procuradors coordinats en defensa dels represaliats.

Cal ser conscients que l'economia i la societat catalanes també estan sotmeses a un fort control i desgast per part de les institucions i administracions espanyoles, i la confrontació, tot i que, una vegada hagi culminat exitosament, permetrà alliberar-se

d'aquest control, també serà un afegit més al desgast actual. Aquesta situació pot fàcilment provocar un sentiment ambivalent entre l'opinió pública catalana, fins i tot entre els partidaris de la independència. Cal saber gestionar aquest sentiment ambivalent, per tal que no es converteixi en un fre a la determinació que la confrontació i la lluita pacífica per culminar el procés d'independència requereixen.

En qualsevol cas el suport a les urnes, la mobilització ciutadana, i la desobediència civil són avui el principal actiu de l'independentisme per culminar el procés. Cal dotar-nos de les condicions per tal que aquesta mobilització sigui eficaç i persistent. Cal una preparació per a la confrontació, a nivell individual i social. La desobediència civil no és un joc, té unes conseqüències i cal ser-ne conscients. Cal identificar el paper de les entitats, dels partits, i de les institucions catalanes en l'impuls, l'organització i l'acompanyament d'aquesta mobilització, amb la consciència clara que el Consell per la República és la referència i l'ens lliure del xantatge repressiu.

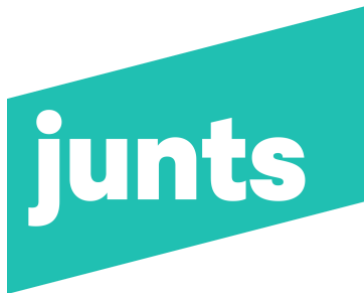
Al mateix temps, tot i que la societat civil i la mobilització ciutadana són el principal motor per seguir avançant fins a la plena consecució de la República, elles totes soles no poden culminar el procés sense el concurs de les institucions –ja sigui en l'escenari de la via unilateral o el de la negociació.

Cal aprendre les lliçons de la present legislatura en aquest sentit: el Parlament de Catalunya ha vist reiteradament atropellada la seva sobirania per part de les institucions espanyoles, particularment per part del Tribunal Constitucional, i en moments claus no ha estat capaç de defensar-la de manera eficaç. Valguin a tall d'exemple la fallida investidura del MHP Puigdemont, els intents d'investidura de Jordi Sànchez i Jordi Turull, la suspensió de diputat electes o la inhabilitació del MHP Torra. Episodis que han posat de manifest la debilitat de les institucions catalanes en un escenari de repressió. Cal aprendre les lliçons d'aquesta experiència i optar per una estratègia d'apoderament de les institucions catalanes –Parlament i Govern de la Generalitat- coherent amb el camí de construcció de la República que nosaltres defensem.

L'apoderament de les nostres institucions consisteix bàsicament en aprovar aquelles lleis i endegar aquelles accions de govern que permetin fer efectiu el nostre programa i objectius polítics i defensar-ne la seva plena aplicació. Cal convertir cada acció repressiva de l'estat i dels seus tribunals com un revulsiu que ens faci avançar en la construcció de la República.

Cal una estratègia jurídica, tant a l'estat espanyol com a nivell internacional, dirigida a fer aflorar el seu caràcter autoritari i demofòbic. Cal mobilitzar o constituir equips jurídics si cal per tal que puguin endegar processos judicials contra tots els àmbits en què es vegin vulnerades les institucions catalanes, les seves competències, els seus drets i la seva identitat. Caldrà equips multi-disciplinars i la coordinació i mobilització de persones i institucions per recollir dades per bastir els embats judicials. Cal una planificació global e inter-disciplinària preparada per derrotar a l'estat en tots els àmbits possibles i fer pales el caràcter sistemàtic dels seus atacs i tracte discriminatori a Catalunya. Això ens obre la porta al reconeixement internacional que Catalunya es discriminada com a minoria nacional i pateix vulneració sistemàtica de drets humans individuals i col·lectius, la qual

cosa permetrà avançar cap al reconeixement formal internacional al dret a l'autodeterminació de Catalunya.

Les properes eleccions al Parlament han d'obrir la porta a un nou embat per la República Catalana, molt particularment si les llistes independentistes superen el 50% dels vots. En cas d'obtenir la majoria de vots, es considerarà la possibilitat de sol·licitar la intervenció de la UE per forçar un referèndum acordat.

4. La nova institucionalitat republicana

Junts per Catalunya està compromès en l'impuls del Consell per la República com a institució republicana, que neix de la legitimitat de l'1-O i que té com a missió preservar-ne el mandat, i impulsar i liderar l'estratègia per a fer-lo efectiu. El Consell és necessari a partir del moment en què els catalans es van dotar d'un mandat com el de l'1-O, perquè només una institució republicana pot fer-se càrrec d'aquest mandat. Atès que les institucions de què disposàvem fins ara estan limitades pel marc autonòmic i que les organitzacions republicanes no són institucions sinó entitats de la societat civil, la creació d'una nova organització amb vocació, cultura i missió d'institució republicana era imprescindible. Aquesta institució és el Consell.

En la seva etapa fundacional, el Consell s'ha construït a partir del govern a l'exili i el seu president, Carles Puigdemont, com a dipositaris directes de la legitimitat sorgida del referèndum de l'1-O i de la Declaració del 27-O. Tanmateix, des de Junts per Catalunya treballarem perquè el Consell per la República representi tota la diversitat del moviment republicà. El Consell de la República ha d'esser el precedent de la nova institucionalitat. No s'ha de limitar a representar la diversitat del moviment republicà sinó tot el país i ha de liderar l'estratègia per a assolir la plena llibertat política de Catalunya i permetre la participació de qualsevol persona en el procés de culminació de la República.

El desplegament d'una institucionalitat complementària de les institucions republicanes té una altra fita en la creació de l'Assemblea de Cànecs Electes. Des de Junts per Catalunya treballarem al costat de l'Associació de Municipis per la Independència i de tots i totes les persones electes de Catalunya que ho desitgin per reforçar l'Assemblea de cànecs electes com espai lliure de tots els representants democràticament escollits en les diverses cites electorals i compromesos en l'estratègia cap a la independència.

D'aquesta manera, perfillem tres vies d'acció per a avançar en el procés de materialització del mandat de l'1-O i de construcció de la República: les institucions catalanes estatutàries i massa sovint sota la tutela de l'Estat espanyol; la societat civil com a protagonista de la mobilització ciutadana i la desobediència civil, amb les seves organitzacions i entitats formals i els seus moviments informals; i la nova institucionalitat republicana que, entre d'altres funcions, ha de servir ha servir també per impulsar i preparar aquells instruments polítics i administratius que són imprescindibles per a la plena materialització de la República. Aquests instruments de la República emergent poden articular-se a partir de la Generalitat autonòmica, del Consell per la República o a través de mecanismes de caràcter mixt.

De la correcta articulació entre aquestes tres vies en dependrà que l'estratègia per culminar el procés avanci de manera més o més ràpida i més o menys efectiva. La unitat estratègica de tots els actors de l'independentisme farà molt més robusta aquesta confrontació. Per això, ens comprometem en la construcció de la unitat estratègica permanent entre: a) partits, i b) partits i societat civil. Amb el benentès que les dificultats per assolir aquesta unitat estratègica no paralitzaran la nostra tasca i determinació per culminar el procés.

5. La internacionalització

Un capítol específic mereix l'àmbit internacional. La tasca d'internacionalització és també clau: per culminar el procés necessitem enfortir i ampliar les aliances internacionals. Al mateix temps, cal ser conscients que la comunitat internacional -ni la Unió Europea ni d'altres potències mundials- no seran proactives en la tasca de facilitar la plena materialització de la República, però des de Junts per Catalunya treballarem per obtenir aquest reconeixement quan aquesta sigui ja una realitat irreversible. Les aliances internacionals són una condició necessària, però no suficient per culminar el procés d'independència. Efectivament, la història i els fets presents ens ensenyen que la independència de Catalunya serà fruit de l'esforç i la capacitat de lluita dels catalans i les catalanes, i no cap concessió de la comunitat internacional ni de cap de les seves potències.

L'escenari de la confrontació pacífica amb l'Estat és el que millor ens permet recuperar l'atenció europea i internacional sobre el conflicte català. De la mateixa manera que, a l'interior del país, la confrontació posa en evidència la naturalesa autoritària i escassament democràtica de l'Estat i això permet ampliar els suports socials interns de l'independentisme, a l'exterior és també aquesta confrontació i la seva capacitat per evidenciar la naturalesa del conflicte català com un conflicte entre democràcia i autoritarisme, entre mobilització pacífica i violència d'estat il·legítima, el que permet ampliar i enfortir les complicitats i les aliances internacionals de l'independentisme català.

En aquest sentit, és bàsic desplegar una acció diplomàtica orientada no només a l'esfera política i institucional dels diferents estats d'Europa i del món, així com de les diverses organitzacions internacionals, sinó també orientada a l'opinió pública i a la ciutadania dels diferents països. El Consell per la República, pel fet de tenir la seva seu a l'exili, i concretament a la capital política d'Europa i pel fet de ser el dipositari formal de la voluntat d'independència dels catalans manifestada l'1-O, és un actor clau de l'estratègia d'internacionalització i qui més legitimitat està per exercir-ne el lideratge. Així mateix, es potenciarà l'acció diplomàtica en l'àmbit de Nacions Unides que és el principal marc de reconeixement del dret a l'autodeterminació.

El relat que hem de plantejar a Europa i al món és aquest: el procés català no va de "nacionalisme identitari" sinó de construir una societat millor: més democràtica, més pròspera, més justa, més respectuosa i integradora de la seva diversitat; el procés català va de la confrontació entre democràcia i respecte als drets civils i polítics vs. autoritarisme/franquisme.

En l'esfera internacional, és fonamental cultivar les relacions amb els estats referents, que són els que tenen més capacitat de decisió en una lògica de les relacions internacionals sovint basada en la realpolitik i en la defensa pura dels interessos de cada actor. Per això, en l'àmbit de la internacionalització cal prioritzar objectius a vegades difícils, però útils. Al mateix temps, cal ser conscients que qualsevol aliança internacional, per modest que sigui l'actor, és útil per a la causa de la independència.

Una de les vies d'acció internacional que està donant més fruits és la via judicial. Les millors i més contundents victòries de l'independentisme des de l'octubre del 2017 s'han produït i s'estan produint en l'àmbit de la justícia europea i de les Nacions Unides. La llista de victòries és llarga: la retirada de la primera euroordre a Bèlgica (desembre 2017), el rebuig de la segona euroordre a Bèlgica (abril 2018), el rebuig de l'euroordre a Alemanya (juliol 2018), el dictamen del Grup de Detencions Arbitràries de la Comissió de Drets Humans de l'ONU (maig del 2019), la sentència del Tribunal de Justícia de la UE reconeixent la condició d'eurodiputats al vicepresident Junqueras, al president Puigdemont i al conseller Comín (desembre 2019), a la consellera Clara Ponsatí i la sentència sobre l'extradició del conseller Puig (agost 2020). L'estratègia de persecució judicial de l'independentisme empresa per l'Estat, amb el Tribunal Suprem al capdavant, ha xocat contra els tribunals europeus i està fracassant estrepitosament. Des de Junts per Catalunya reforçarem l'estratègia de l'exili i la presó de confrontar la repressió espanyola amb la justícia europea.

El fracàs de la via repressiva davant dels tribunals europeus és una victòria política per al conjunt del moviment independentista. Però, a més, el fet que la capacitat repressiva de l'Estat hagi quedat limitada i desacreditada pels tribunals europeus posa el moviment independentista en condicions de reactivar la seva estratègia de mobilització i de la confrontació en unes condicions molt millors de cara al futur.

6. Conclusions

El suport a la independència ha experimentat un gran salt endavant quan hem parlat de benestar i d'economia. Les institucions catalanes, de tots els colors polítics, porten dècades mirant de resoldre dins el marc de l'Estat l'ofec estructural que patim i la seva gravíssima afectació al benestar social i el progrés econòmic. És només després de dècades de cops de porta quan bona part de la societat, de forma pacífica, serena i democràtica, ha entès que mai serem capaços de crear un marc institucional, econòmic i polític just per a la ciutadania si continuem formant part d'Espanya, i que la solució, malgrat ser una societat majoritàriament contrària a les noves fronteres i la confrontació, només pot passar per la independència. Hem de reforçar per tant el fonament racional que ens impulsa a constatar que la independència és el camí necessari, ineludible i urgent si veritablement el nostre objectiu és el de la millora de les condicions de vida per a la gent, vingui d'on vingui, parli la llengua que parli i sigui quina sigui la seva orientació política. Aquest ha de ser també el fonament de la convenient unitat estratègica entre les forces polítiques independentistes.

junts

El futur de Catalunya pertany a la societat catalana. La societat catalana ha expressat en els darrers anys de manera repetida alguns consensos. El més transversal de tots: que el nostre futur l'hem de decidir democràticament els ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Una majoria dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya va decidir, en el referèndum de l'1-0, que Catalunya ha d'esdevenir un estat independent en forma de República. Només una minoria de la societat catalana accepta que el nostre futur hagi de quedar en mans de la monarquia espanyola o dels interessos dels partits unionistes. És igualment minoritària la part de la societat catalana que accepta que uns pocs jutges o juristes reunits al TC o el TS puguin igualment passar per sobre de les nostres decisions democràtiques.

Així mateix una majoria dels catalans considera que la pertinença a l'estat espanyol no ens permet resoldre els principals problemes socials del nostre país: atur, precarietat laboral, manca d'oportunitats, serveis públics insuficients, competitivitat minvada, infraestructures insuficients, etc. És la perspectiva una República independent la que ens permetrà superar tots aquests problemes estructurals. Així, cal accelerar el procés de materialització del mandat de l'1-O perquè les persones que viuen a Catalunya, vinguin d'on vinguin, parlin la llengua que parlin, pateixen avui d'un nivell d'oportunitats i d'un grau de garantia dels seus drets –tant civils i polítics, com econòmics i socials– molt pitjor del que mereixen i del que podrien gaudir en el marc de la República.

Hem d'assolir la independència el més aviat possible per responsabilitat, perquè treballem per al bé comú. Perquè amb tota rotunditat assumim i proclamem el nostre compromís indefugible amb el progrés social, cultural i econòmics, i la més profunda voluntat de regeneració política i la convicció arrelada de que el nou país que hem de construir s'ha de fonamentar en partits polítics i institucions netes, transparents i eficients. Per això, volem posar en marxa, de manera serena, pacífica i democràtica, però també urgent, un nou Estat en forma de república i que sigui dels més avançats del món alhora de propiciar les millors condicions de vida per a la seva gent.

[junts.cat](https://www.junts.cat)